

BOTHO STRAUSS

A PARK

Fordította: Forgách András
(2008)

Szereplők

Helén
Georg
Helma
Wolf
Titánia
Oberon
Erstling
Höfling
Cyprian
Fekete fiú
Lány
1. fiú
2. fiú
3. fiú

Képzeljünk el egy tisztos társadalmat, amelyik majdnem ugyanannyira eltávolodott a szent dolgoktól mint az időtlen költészettől (és meg is fáradt egy kisé), de nem valamilyen mítosznak vagy ideológiának adja meg magát, hanem egy nagy mű géniuszának. Innen nézve ami ennek az új darabnak az alakjait és cselekményét megszállja, megindítja, fölemeli és megörjiti az Shakespeare „Szentivánéji álmának” szelleme. És ahogyan közölünk sem élheti senki a saját életét, csakis egy olyant, amelyik ezernyi fölérendelt és aláépült előfeltételtől, „struktúráról”, átörökölt hagyománytól függ, ugyanúgy válnak itt fellépő kortársaink függővé egy régi, kifürkészhetetlen komédia varázslatos uralmától, s lesznek annak ideológusai. A virág nedvéhez hasonlóan, amelyet Puck és Oberon az athéni erdőben alvók halántékára hint, az itt fellépő személyeknek – összezavarva őket – egy műalkotást csepegtetnek érzékeire. Ámbár átváltozások sora megy végbe, és egymás alakját veszi föl ember, szellem és cselekmény – de a „Szentivánéji álom” egyre csak halad előre, és senki sem marad ébren, hogy valami jó kis ellenszert találva a többieket megszabadítsa téveszméjétől.

I.

1.

A városi parkban. Jobboldalon, elöl embermagas bodzabokor. Vörös ágai csupaszon merednek, mint télen. Mindenféle szemét ragadt rá: papír, sörösdobozok, harisnyanadrág, cipő, egy széttört magnókazetta tekergő szalagja, stb. A még sötét színpadon reflektorfény seper végig a bozóton és a hulladékok domborművén. Cirkuszi ketrecbe zárt állatok zajai. Majd bágyadt fény hull az egész színpadra. Baloldalt alacsony láda, benne piszkos, szemetes homok. Mögötte kettéosztott sötétvörös függöny. A függönyrésein éles fény hatol át. Üres trapéz leng ide-oda. Elöl, a homokláda szélén Helén ül, a cirkuszi akrobaták flitteres ruhájában. Reszket és cigarettázik. Georg jön előre jobbról, a bozót mögül.

GEORG Jó estét. Hogy s mint?

HELÉN Szo szo. Na ja. Vagyogatok.

GEORG Csak kíváncsi voltam, mi lehet már magával.

HELÉN Hm. Derék.

GEORG És a művészettel mi a helyzet? Elégedett?

HELÉN Művészet? Viccel?
megkopogtatja a homlokát
Itt! Á! Ph!

Amit ezek művelnek? Az nem művészet.
Az valami más, á, dehogy művészet.
Amatőr banda, csupa dilettáns.

GEORG Itt ül kint és mindjárt megfagy.
Mért nem próbál bent a többiekkel?

HELÉN Én? Én ezekkel nem próbálok, ennyi.
Én ezekkel soha többé abszolúte semmit.

GEORG Talán összeveszett a partnereivel?
Most maga nem akar velük, vagy ők
nem akarnak magával?

HELÉN Hogy ők velem? Mondok valamit. Ezek kezét csókolnának nekem,
ha visszamennék. Megnyalnák a tíz ujjukat, ha odamennék és azt
mondanám: hopplá, tratatatamm!

közben előre-hátra ing

na, mit kértek, megcsináljam nektek a dögös Helénát a szöges
ágyon, vagy a Madárembert, vagy mit akartok? De a rúd mellett, a
trapézon, odafent, ezek mindenbe belevartyognak. Hol a timingom¹
nem elég jó, hol túl nagy vagyok, hol túl kicsi, ami a lényeg, mindig
találnak hajszált a levesben. Á, what the fuck, I'm not such a dumb
little cutie,² hogy állandóan egzecíroz tassanak.

---

¹ Időzítésem

² Á, ki nem szarja le, nem vagyok egy olyan kis hülye tyúk

GEORG Bent biztos hiányolják már magát.

HELÉN Nem. Leestem.

GEORG Mi?

HELÉN Leestem. Fentről le.
Zuhantam. Lezuhantam.

GEORG A kötélről?

HELÉN Trapézról.

GEORG Hálóval?

HELÉN Anélkül.

GEORG Megsérült?

HELÉN Nem mentem vissza föl. Na, ez az.
Na, ez az, amit nem szabad soha.
Egy egyszerű csavar, és már röpdölök lefelé.
Pedig a dupla is megvan. Semmi az egész.
Viszont nem kaptam el a Pascal kezét.
Még csak meg se érintettem. Rosszul mértem be. Röpdölök bele a homokba, és nem megyek röpdön vissza föl. Az volt bennem: nem bírom, képtelen vagyok rá. De mint a cirkuszban mindenkinek, nekem is röpdön vissza kellett volna másznom, és nem számít, hogy ez csak egy hülye amatőrcirkusz, mert különben soha a bűdös életben nem tudod újra megcsinálni.

GEORG Beviszem a kórházba, Helén. Ki kell vizsgáltatnia magát.

HELÉN Á, nee. Hagyjuk. Megyek, megmosakszom.
lehúzza az egyik cipőjét és homokot szór ki belőle
Micsoda szar kis amatőrcirkusz. Tiszta időpocsékolás. It's a sheer waste of time. They're just a bunch of would-bes.³ Műkedvelők egytől egyig. Csak a pofájuk jár, mögötte a nagy bűdös semmi.
födláll

GEORG Jöjjön. Igyunk valamit.

HELÉN Igen? Felölem.

Georg a zakóját Helén vállára teríti. Jobbra el.

HELÉN Ismerem ezeket a szupersztárokat. Állítom, egyik se tud többet nálam, egy hangyafasznyival se. They can't top me by a fart – none of them. Big mouth – no go...⁴

³ Tiszta időpocsékolás. Egy rakás féltehetség.

⁴ Egy finggal se jobbak nálam – egyik se. Nagy a pofájuk – de nincs mögötte semmi...

A bozótban megjelenik Oberon és Titánia feje.

TITÁNIA Máris újra itt, én Oberonom?
Máris harcra készen a vesztett ügyért?

OBERON Csúfolj csak, szívtelen Titánia.

TITÁNIA Én? Nem vagyok szívtelenebb nálad,
féltékeny uram és parancsolóm.

OBERON Talpunk alatt a göröngyös lomha föld sem csillapítja sóvár lépteid.

TITÁNIA Mint a te féltékenységed sem csitul,
míg kihalt, kopár városokon űz, hajszol
keresztül, nem mint hajdan, lágy felhők mezőin.
Ég és föld ezen az egy hangon ostoroz.

OBERON Akkor maradj velem, és abban segíts,
miként gyakorolhatna lényünk mélyebb hatást
a városlakókra. Az örökös veszekedés
kínosan tompítja ragyogásunk.

TITÁNIA Így igaz, én Oberonom.
De hogy is mondjam... a kéjvágyunk sem könnyíti meg éppen,
hogy egymáshoz kedvesebbek legyünk.

OBERON Engem a kéjvágyam nem zavar semmiben.

TITÁNIA Engem se, Oberon.
És mégis – az istenlét fáj
e testbe bezárva. Ez nekem túl szűk, túl szoros.
Fáj.

A jelenés eltűnik. Balról jön Erstling és Höfling, két ideges férfi.

ERSTLING Ne vedd rossznéven: de eddig és ne tovább.
Tovább egy lépést se.

HÖFLING Már itt volna? Itt kezdődne már?

ERSTLING Forduljunk vissza. Ez a hely nem tetszik nekem...

HÖFLING Ezt nem hiszem el! Félsz éjjel keresztülvágni a parkon, közben
mint egy bika arról ábrándozol, hogy a bokrok közé löksz egy nőt,
és sec-perc, megerőszakolod.

ERSTLING Azt a kövéret, igen.

HÖFLING Azt a kövéret! Aki avval a kiszáradt kóróval, avval a csontkollek-
cióval él együtt?

ERSTLING Él? Élt. A csontkollekció halott.

HÖFLING Már?

ERSTLING Már.

HÖFLING Hogyhogy a csontkollekció halott?

ERSTLING Hogyhogy hogyhogy?

HÖFLING Mibe halt bele?

ERSTLING Mibe! Egy ilyen vékony valaki, aki napról napra egyre vékonyabb lesz, egy szép napon fogja magát, és nincs többé.
Sorvadásba halt bele. Valami vírusba.
Valami sorvasztó vírusba. Egy minden jel szerint ismeretlen vírusba.

HÖFLING Senki nem értette, hogy egy ilyen eszméletlenül vékony, szabad szemmel alig látható valaki hogy járhat egy nővel, aki olyan kövér, már gurul? Állítom, hogy hirdetés útján jöttek össze.

ERSTLING Házasságközvetítés internet-katalógussal!

HÖFLING Online partnerkereső!

ERSTLING Egy adatbankban lettek egymáséi!

HÖFLING Ilyenből sose lesz harmonikus páros.

ERSTLING Bohócpáros!

HÖFLING Forduljunk vissza.

ERSTLING Látod: én megmondtam előre.
Jobb ha visszafordulunk.

Mindketten balra el. Oberon lép ki a bozót mögül és a függöny közelébe megy. Jobbról az 1. fiú és a lány jön. A fiún kertésznadrág, a lányon vastag szemüveg, szétszakadt edzőcipő, pólóján Mikiegér, farmerja térdben leszakítva, bokáján lánc, arca és térde kifestve, plüsskutya a hóna alatt. Egy láda sört hoznak.

1. FIÚ Ez az állandó rángatás. Nem vennéd fel az én ritmusomat?

LÁNY Vedd föl te az enyémet.

Mindketten balra el. Jobbról jön Helma. Titánia jelenik meg a bozótban. Szélesre tárva a kabátját megmutatja magát. Helma rémülten hőköl vissza és az alhastájon erős, állatian burjánzó fanszörrel ellátott szoborfehér testre mered. Utána Oberonhoz fut.

HELMA Uram! Elnézést... de ott, a bokorban, egy nő, egy nő! Ilyet még nem láttam. Rémes! Iszonyú! Egy nő, mutogatja magát... széttárja a kabátját, hallja! – jaj, nagyon megijedtem. Hívja kérem a rendőrséget! Ha ezt egy gyerek meglátja, Jézusom, ha ezt egy gyerek meglátja!

OBERON „Tudok egy partot, hol kakukkfű virágzik
Ibolya izzik, kankalin világít
Hol sűrű loncból szöve baldachin,
Alatta mályva nő, rózsza és jázmin
Ott szunnyad Titánia egy-egy éjszakán
Ha illat, tánc és kéj kifulladásztotta tán
Ott, hol kígyó vedli ezüstruháját –”

Hirtelen kitárja a kabátját és megmutatja magát. Helma az öklébe harap és elszalad.

TITÁNIA	Túl sokra nem jutottál vele, jóuram.
OBERON	Te sem.
TITÁNIA	De előttem hosszabb ideig állt. Engem mégis hosszabb ideig bámult.
OBERON	Megtörtént az első pillanat, most egyelőre Várjuk ki, hogy mi lesz belőle.
TITÁNIA	Valamit mindig elrontunk végül. Az önmutogatástól nem túl lelkesek. Én még egy örömtől kigyúlt arcot se láttam eddig, sugaramból szikra se pattant vissza rám. Mintha én nem szorulnék rá e mégoly emberi-gyöngye visszfényre, megerősítésül. Mind bambán megy tovább, sőt: undorodva, vagy felsikolt, ha lát! Ez volna a kéj, a mámor? Maradt még bennük egyáltalán nemiség?
OBERON	Az embereknek sejtelmük sincs a kéjről. Sejtelmük sincs a brutális vágyról, amellyel más bolygókon másfajta lények egymásnak esnek. A mi nászunknak az övék csupán korcs utánzata, s amit ők túláradó gyönyörnek hisznek, az csak szánalmas, kontár és fukar gazdálkodás az adománnyal, melyet csak eltékozolva lehet megtartani és megújítani. Az ő kéjük olyan távol áll a miénktől, mint a gyík a sárkánytól. Ráadásul újabban egyre lankad, sőt azzal fenyeget, hogy teljesen kihal, ha a lángot nem szítjuk fel újra bennük.
TITÁNIA	Mit akarsz tenni? Idelent annál többet, mint hogy egy villanásra Durva, szelídítetlen alakodban Megmutasd magad, nem nagyon tehetsz. Itt meg vagy kötözve. Földöntúli erőid nem használhatod. Már túlságosan belesüllyedtünk e nagyon is földhözragadt misszióba.
OBERON	Az arcukon látom, milyen nagy a baj, És azt is, amit nem tudnak kimondani: kérlek, térítsük végre magukhoz őket. Tudom, biztosan érzem, beérnek nemsokára. Ösztöneiket az öntudat és az üzlet úgy megrongálta, hogy néhányan már segítségért a régi istenekhez folyamodnak. Mi pedig – hadd legyünk mi az elsők, kik a mélybe temetett vágyakat kiköltik, a jéggé dermedt józanságot feloldják. Mert ha ez sikerül, és át tudjuk hatni őket, míg van bennük élet,

végül minket fognak fennen imádni,
és szebb jutalmat nyerünk el azoknál,
akik miutánunk jönnek nemsokára.

TITÁNIA   És nem állunk rém-párosként tovább
a bozótban, didergő jelenések,
mint romlott nevelőnő, kit büntetésből áthelyeztek,
arra átkozva, hogy az idők végezetéig mutogassa magát,
anélkül, hogy bárkinek tetszene.

OBERON   Csak még egy kis türelem, Titánia.
Nagykorú választópolgárokból egy éj alatt
nem válik trubadúr, és Salamon király mohó kéjvágyát
sem lehet egy autóvezető-oktatóban fölébreszteni.
De azt remélem, hogy nem is kevesen
már első próbára megzavarhatók,
s ha megfakult lelkük kifényesedett,
megpillanthatjuk benne önmagunkat.
Nekem is, hidd el, nagy szükségem van erre,
a visszfény édes ízét nem nélkülözhetem –

TITÁNIA   Csitt! Ki jó?

OBERON   A fekete fiúcskád jön, Titánia.
És Cyprian, a művész fut utána.

TITÁNIA   Ez a te kibírhatatlan művészed, Oberon, tűnjön végre el, és ne
járjon folyton a barátom nyakára!

*Balról jön a fekete fiú, a parkfelügyelőség overalljában. Kis szemeteskoksit húz maga után,
amibe a hulladékot gyűjti. Mögötte Cyprian, körülbelül hatvan éves férfi szürke munka-
köpenyben. Homloka magas, arca szikár, haja erős, göndörödő.*

CYPRIAN   Norman! Kekou!
Tudnál rám időt szakítani?

A fekete fiú megdermed és a fejét rázza.

CYPRIAN   Mikor?

A fekete fiú a vállát rándítja.

CYPRIAN   Nem jössz fel hozzám?
Már megígérted.

A fekete fiú eltűnik a bozót mögött.

CYPRIAN   Mi a francot tudhat az a nő?!
Fehér ingeket húz elő a földből.
Na jó. Én meg maszkokat készítek, meg
olyan figurákat, amik tetszenek neked... Csupa olyasmit,
amit látni se akarsz. Holdbéli Titánia!
Koldust fosztasz ki, nem szégyelled magad!
És neked, te felfoghatatlan szépség,
nincs bátorságod megmondani neki,
hogy egy öreg férfit még mindig vonzónak találsz!
Eddig mindennap együtt jártunk,
és tessék, ma megsebesült a lábam...

Balról jön a lány és a 2. fiú, leülnek a homokláda peremére.

CYPRIAN   Itt ez a bokor,
                                  mocskos, kopár, beteg –
                                  És amit az árnyékok mögött látok,
                                  a pillantáson túl mi vibrál, mi áll,
                                  csak úgy nyüzsögnek ott a patkányok
                                  és azokon trónol az üres király!
                                  el balra

2. FIÚ   Van, aki egyedül akar lenni, csak nem tanulta meg, és van, aki egy-
                                  szerűen rákényszerül. Azt nem tudom, te melyik típusba tartozol.

LÁNY   Én egyedül akarok lenni.

2. FIÚ   Hm.

LÁNY   De szerintem az a legnagyobb hazugság,
                                  ha úgy teszünk, mintha semmi baj nem lenne.

2. FIÚ   Ez szerintem is ez a lehető leghazugabb dolog.

LÁNY   Vagy ha valaki luxus hajókirándulásra megy.

2. FIÚ   Au!

LÁNY   És azt gondolja, legalább mindig emberek között vagyok.

2. FIÚ   Rémes.

LÁNY   Na ja. Persze, hogy mindig emberek között van, de állandóan bele-
                                  ütközik abba a problémába, hogy mindig emberek között van.

2. FIÚ   Ha már tényleg nem tudod, hogyan tovább,
                                  mondjuk fél évre Finnországba mész,
                                  föl a magas északra, egy ilyen kis
                                  kunyhóba szaunával, tők egyedül.

LÁNY   Ott túl sok a szúnyog.

2. FIÚ   Attól függ, hol.

LÁNY   Ki akar egész nap csapkodni?

2. FIÚ   Persze a magunkfajta embernek,
                                  akár Finnországban csücsül, akár máshol,
                                  van egy égető problémája, és hát elég értelmetlen is
                                  mellébeszélni, és ez nem más, mint az
                                  emberi szexualitás.

LÁNY   Hm. Na ja. Én nem tudom.

2. FIÚ   Nem, de őszintén! Totál őszintén.
                                  Neked kell tudni legjobban, hol szorít a cipő.

LÁNY   Én őszinte vagyok.

2. FIÚ   Csöppet se.

LÁNY   Az kizárt, hogy te meg tudd mondani, őszinte vagyok vagy se.

TITÁNIA
 Elegem van!
 Mindent tudok.
 Eleget forogtam közöttük.
 Csak a halál tudna többet mesélni nálam.
 Haza akarok menni...
 Hol megoldódik minden, és mi értjük egymást.

OBERON
leülteti Titániát a homokláda szélére
 Hallgass rám jól, Titánia!
 Hazatérünk, de nem mikor úri kedvünk
 hozza, hanem ha már a szemük kinyílt,
 és képünkkel ittasan megfáradt érzékiségük
 új életre kel, csak ha megmentettük a gyönyört,
 akkor vethetjük le ezt a kínos és nyűgös
 megtestesülést (bár attól fogva nem lesz ez se szűkebb,
 mint az a másik, tündérek és szellemek honában,
 s te újabb birodalom fölött nyersz hatalmat...)
 De csak ha oldalamon állva türelmes
 mintává, szent példázattá változol,
 érinthetetlen, mesebeli, vidám! –
 És békén hagyod a fekete fiút,
 aki szolgám, Cyprián jogos tulajdona,
 kinek hidegsége bénítja, megzavarja,
 gonosz gőgje gyötri, örömet nem szerez –
 te meg a fiú hiúságát, hideg tompaságát
 úgy fokozod, mintha nem tudnád,
 hogy ezek a mi misszióink
 legádázabb ellenségei?

TITÁNIA
 Igen, én Oberonom.

OBERON
 Akkor hallgass rám: ne befolyásold
 a fiút tovább, és add nekem;
 én őt az igazi szenvedélyre megtanítom,
 és Cypriánnak adom, cserébe szolgálataiért.

TITÁNIA
 Igen, én Oberonom.

OBERON
 Igent mondasz, de a fordítottját teszed.
 Nem én vagyok a hűvösségben hibás,
 hogy a telihold többé senkit sem tesz
 holdkórossá, s a forró nyári éj
 sem kergeti örületbe a szerelmeseket –
 persze az örületben nincs hiány,
 de itt mindenki csak saját kisszerűsége miatt
 nyög és üvölt, ugyan ki örülne meg valaki másért? –
jobbról jön a 3. fiú
 Nem, drágám, mindez csak azért lehet így,
 mert mi ketten folyton veszekszünk,
 és ha mi nem tudunk megegyezni semmiben,
 hogy tetszhetnének meg akárkinek is?

TITÁNIA
fáradtan, önkéntelenül
 Helló! Hány óra...?

3. FIÚ	Most van –
OBERON	Nem! Semmi! Csönd!
TITÁNIA	Rád vártam, csak terád... <i>a fiú balra el</i>
OBERON	Az időt? Mért kérdezed <i>te</i> , hogy mennyi az idő?!
TITÁNIA	Mert tudni szeretném.
OBERON	Neked nem kell tudnod, hogy mennyi az idő!
TITÁNIA	De. Meg kell tanulnom. <i>föjláll</i>
OBERON	<i>magában</i> Minden szó hiába.
TITÁNIA	Virrad a nap. Már fenyőerdőben a kicsiny tavak fel-felcsillanva bámulnak az égre. Ilyenkor dőltem végig mohaágyamon, álomba manó-ének ringatott... Most kemény padokon nyújtózom el, a dallam fülemben sziréna, vad dudálás. Ég veled. Kedvezőbb órán lássuk egymást. <i>elmegey hátra</i>
OBERON	Tűnj el nyugodtan. Ne félj, jobb belátásra térítlek még. Nem tudsz te ártani hímevemnek, és önfejűségednek is véget vetünk. Más módszerekkel, manók, tündérek, virágszellemek nélkül is megzabolázom pimaszságodat, és akaratodat enyémhez hajlítom. Kitalálok egy rád szabott kínzási formát. <i>hátulról a bodzabokorban elfoglalt helyére lép kiált</i> Cyprian!... Cyprian! <i>Cyprian álmottasan jön és a bokor alá fekszik</i> Cyprian, hallasz?
CYPRIAN	<i>álomban</i> Igen.
OBERON	Itt az idő. Most kérem tőled mesterművedet.
CYPRIAN	A szorongás – a szorongás...
OBERON	Művész vagy? <i>Cyprian a vállát rándítja</i>

4.
(„Stimmel”)

A színpad baloldalán kétszintes dobogó. Fönt: Helén és Georg lakásán. Lent: Asztal egy kávéházban.

A kávéházban. A két jóbarát.

GEORG Hagyjuk a lényegtelen dolgokat.
Nem sokkal ezelőtt bemutattam Helént.
Mondd, milyen benyomást tett rád?

WOLF Helén. Igen.
Mivel foglalkozik? Ki is ő?

GEORG Azt nem tudom. Képtelen vagyok kiszedni belőle. Hazudik. Hazudik, mint a vízfolyás. Másfél éve bejött hozzám az irodába. Látszatházasságot kötött egy libanonival, és pénzt fogadott el cserébe azért, hogy a férfit tartózkodási engedélyhez segítse. Aztán beadta a válást, hogy megköthesse a következő ugyanilyen típusú üzletét. Ügyvédként a gondját viseltem. Segítettem neki abban, hogy fölhagyjon a szervezett házassági üzelmekkel. Német-amerikai. Az anyja még az Államokban él.

WOLF Ég és föld vagytok, nekem úgy tűnik,

GEORG Vagyis lebeszélpsz róla, hogy feleségül vegyem?

WOLF Tudod, hogy egy jóbarát vonzalmait mindig támogatja az ember, bárhová is tévedjen is a szerelem. De nem! Rólad és Helénről az a véleményem, hogy nagyszerű, hálás feladat lesz egymásért élnetek...

GEORG Azt mondd, feladat lesz? Ez elég szkeptikusan hangzik.

WOLF Ismersz, Georg. Erről fölösleges többet beszélnünk.

GEORG Fölösleges.

Helén és Georg lakásán. A nő és a férfi.

HELÉN Wolffal találkoztál, nem?

GEORG De.

HELÉN Nyomaszt valami?

GEORG Nem. Semmi.

HELÉN És mi a véleménye rólunk a barátodnak?

GEORG Nos, sok boldogságot kíván nekünk.

HELÉN Ezt értsem ironikusan, vagy ti így szoktatok beszélni?

GEORG Nem. Egyáltalán nem ironikus volt. Halálkomoly.

HELÉN És nem tudtad kiszedni belőle, valójában mit gondol rólunk?

GEORG Úgy érted: rólád, hogy mit gondol rólád?

HELÉN Hát persze!

GEORG Óvott attól, hogy feleségül vegyelek.

HELÉN *megrémül*
Ó!

GEORG Ha az ösztöneire hallgatna, mondta, akkor lebeszélne róla.

HELÉN És te mit gondolsz erről, hogy így óvott tőlem téged?

GEORG Nyilván megérted, hogy ha egy jóbarát, mint Wolf ilyesmit mond, az számomra nem lehet teljesen közömbös.

HELÉN Nem lehet teljesen közömbös... És mit mondanak a *te* ösztöneid?
Georg a vállát rántja
Ezt most nem értem, Georg. Ezt most nem teljesen értem...

A kávéházban. A barát és a nő.

HELÉN Mért mondasz rosszakat rólam?
Nem is ismeresz.

WOLF Soha nem mondtam rosszakat rólad.

HELÉN Óvtad tőlem Georgot.

WOLF Ezt tettem volna?! Az ellenkezője igaz: sok szerencsét kívántam az elhatározásához, hogy végre összeköti valakivel az életét.

HELÉN De szerinted neked az a véleményed, hogy mi egyáltalán nem illünk egymáshoz.

WOLF Hazudik. Semmi ilyesmit nem mondtam. Van viszont egy dolog, amiről nem beszéltem vele. Amiről nem beszélhetek vele. De előt-
ted nem fogom elhallgatni. Te az én szememben is egy igencsak kíváncsi nő vagy. Ha kíváncsi vagy rá, megmondom: féltékeny vagyok Georgra.

HELÉN Vagy úgy –
Ez igaz?

Helén és Georg lakásán. A nő és a férfi.

HELÉN Georg! Találkoztam a barátoddal, Wolffal.

GEORG Igazán?

HELÉN Tényleg már az egyetemről ismeritek egymást?

GEORG Igen. Stimmel.

HELÉN Akkor ő hogy lehet autóvezető-oktató?

GEORG Mert van egy autósiskolája. Történelemből diplomázott, és egy szép napon átvette az apja cégét.

HELÉN Tény, hogy ki nem állhat engem.

GEORG Ó! Mit mondott?

HELÉN Szerinte nem vagyok hozzád való.

GEORG És ezt egyenesen az arcodba mondja?

HELÉN Mindent megtesz, hogy téged, a legjobb barátját megóvjon egy szörnyű tévedéstől. Gyűlölöm.

GEORG Ne. Erre semmi szükség. Persze elég komplikált egy ilyen érzékeny viszonyt fenntartani három ember között, akik –

HELÉN Három? És Helma? Talán nincs felesége?

GEORG Ja igen, Helma. Az teljesen más eset. Wolf mindenestre erősen vonzódik hozzánk.

HELÉN Hozzám nem. Hozzád.
Azt hiszem, előbb-utóbb döntened kell.
Vagy ő, vagy én.

GEORG Ez a kérdés föl se merül.

HELÉN Nem? Már döntöttél?

GEORG Wolf a legjobb barátom, és téged szeretlek.
Mi köze ennek a kettőnek egymáshoz?

HELÉN Sok. Nagyon sok. Ő nem fogad el engem, és én sem fogadom el őt.
Tehát kettéreped a szíved.

Kávéházban. A férfi és a barát.

GEORG Soha nem árultad el, hogy igazából mi a véleményed Helénről!

WOLF De te megérezted. Hiszen elárultad neki, milyen rossz véleményem van róla.

GEORG És tényleg az van?

WOLF Azóta volt alkalmam közelebbről megismerni. Azt hiszem, nagyon is illik hozzád.

GEORG Ezt meg hogy érted?

WOLF Úgy, hogy minél hamarabb vedd feleségül.

GEORG Ez az utolsó szavad?

Nem veszem feleségül, ha emiatt tönkremegy a barátságunk.

WOLF Tehát azt akarod, hogy csodáljam a feleségedet, és ugyanakkor maradjak a legjobb barátod?

GEORG Wolf, nézd, neked egyrészt ott van Helma, és a rendezett otthonod. Másrészt Helénnel és velem megtalálod a számodra olyannyira szükséges szellemi-lelki háttérrel.

WOLF Magyarán a családhoz tartozom?

GEORG Természetesen. Hozzánk tartozol. Bizonyos értelemben. Egy pontig feltétlenül.

WOLF Ez Helén véleménye is?

GEORG Magától értetődik. Kifejezetten arra kért, biztosítsalak a barátságáról, amely semmiben sem marad el az enyémtől.

Kávéházban. A barát és a nő.

WOLF   Hogy lehetsz ennyire képmutató, hogy Georgon keresztül biztosítasz a „barátságról”?

HELÉN   Ah!
Nem tettem ilyet.

WOLF   Szerinted én milyen érzéseket táplálok irántad? Barátiakat?

HELÉN   Azt nem tudom. Csak azt tudom, hogy a lelked mélyén egyet akarsz, hogy Georg meg én szétmenjünk.

WOLF   Talán nem vallottam be utolsó találkozásunkkor az igazi érzéseimet? És te ezek után is eljöttél –

HELÉN   Ezek után is eljöttem, és arra szeretnék kérni, hogy hagyj békén engem meg a férjemet.

WOLF   A férjed azonban nem hajlandó lemondani a barátságunkról. És ha igazán szereted Georgot, akkor ezt nem követelheted tőle.

HELÉN   Nem házasodhatok össze egyszerre Georggal és a legjobb barátjával.

WOLF   Erre nem is lesz szükség.

HELÉN   Mert te már előtte eléred, hogy szétmenjünk!

WOLF   Dehogy! Épp ellenkezőleg! Mivel én mindent el fogok követni, hogy Georg barátságát megőrizzem, ti annál inkább együtt maradtok.

HELÉN   Mit jelent az, hogy „mindent el fogsz követni”?

WOLF   Például azt, hogy vágyom utánad, mert Georg semmit sem kíván hevesebben, mint hogy vágyakozzam utánad.

HELÉN   Georg nem diktálhatja, hogy te mit érezz.

WOLF   Szerintem igen. Egy férj szemében, sőt karjaiban a feleség értéke – most úgy beszélek a szívről, mint a tőzsdéről – abban a mértékben emelkedik, amennyire a nő a legjobb barátjának tetszik. És ezt a férj a barátjának még mélyebb odaadással hálálja meg. Ez viszont újra csak azt a vágyat fokozza, amit a barát a feleség iránt érez.

HELÉN   A szív nem tőzsde.
Mit akarsz tőlem?

WOLF   Micsoda kérdés!

HELÉN   És akkor is ugyanilyen vonzónak találnál, ha máshol, és nem Georg társaságában találkozunk?

WOLF   Aligha.

HELÉN   Cinikus vagy és visszataszító.
Nem vagy te egy igazi jóbarát.

WOLF Hamarosan megtanulod, hogy csak akkor lehetek igazi jóbarát, ha mostantól mindenfélét susoghatok a füledbe, és célzatos gyöngédségekkel üldözhetlek.

HELÉN Sajnos mostantól kénytelen leszek Georgot óvni tőled.

Georg és Helén lakásán. A férfi és a nő.

HELÉN Nemrég találkoztam Wolffal. Úgy gondolom, hogy kifejezetten elbűvölő férfi.

GEORG Ó! Na ugye. Akkor mégis használt egy kicsit.

HELÉN Mi használt egy kicsit?

GEORG Bevallom, megengedtem magamnak egy kis őszintétlenséget. Anélkül, hogy erre felhatalmaztál volna, biztosítottam őt a barátságodról. És ez úgy látszik nagyon jól esett neki.

HELÉN Seems to me you like doing things behind my back, now and then...⁵

GEORG Ha így volna is! Ha egyszer így lesz jó mindenkinek! Wolf most a tűzbe menne érted. Te pedig ehhez képest „kifejezetten elbűvölőnek” találsz. És ráadásul közte és köztem minden a legnagyobb rendben van.

HELÉN Tény... És közted és köztem?

GEORG Minket nem zavarhat meg semmi!
Már ha te nem érzed másként... De mondd, nem gondolod, hogyha közted és közte minden stimmel, és közte és köztem minden stimmel, akkor az érzések logikája azt diktálja, hogy közted és köztem is –

Sötét

---

⁵ Nekem úgy tűnik, néha szeretsz a hátam mögött ügyni...

II.

1.

Cyprian műtermében. Hosszú munkaasztal. Jobbra egy régi szófa. Mögötte nagy maszkok és papírmásészobrok darabjai. A munkalapon: egy borostyántömb, méhviasz, föld, mikroszkóp, csipeszek, csiszoló- és vésőszerszámok, nagyító, mérőszalag és egyéb mérőeszközök.

Cyprian szürke munkaköpenyben és farmerban egy parányi szobrocskát tart a kezében és mutatja Wolfnak.

CYPRIAN Elég tébolyult, mi?
nevet

WOLF Nekem úgy tűnik, mintha élne a nő. Mint egy szent!

Cyprian előrehajol és a szőnyeg alól két tovább kis figurát vesz elő.

CYPRIAN Egész picike emberek, mi?

WOLF Teremtmények!

CYPRIAN Mérj mérj mérj, mondja. Mérj mérj mérj!
De mit mérjek? Fogtam a mérőszalagomat,
és mindent megmértem, ami az utamba került. A parancsai űztek
hajtottak tovább. És azt vettem észre, hogy egyre kisebb méretará-
nyokkal dolgozom.

WOLF Mért dugja őket a szőnyeg alá?

CYPRIAN Nem dugom. Ők akarnak odamenni.

WOLF És ha rájuk lép valaki –
Miből vannak? Ez milyen anyag?

CYPRIAN Az ott, az földből van. Savanyú földből és méhviaszból. És az
gagát. Polírozott szén. Abból régebben amulettet csináltak.

WOLF Bámulatos. Hát nem pont úgy néznek ki, mint a minosz korabeli
terrakotta bábuk? Ugyanaz az ősi életöröm.

CYPRIAN Gondolja? Lehet. Csinálj valamit, mondja, csinálj valamit Cyp.
Adok szuflát, adok szemmértéket, és te nekilátsz. Pirinyó kis em-
berkék, érti? Erdei manók, koboldok, akik lyukat fúrnak a katoliku-
sok gumióvszerébe, és a titkárnők széke alá borsot hintenek.

nevet

Régebben ilyen óriás papírmásékat csináltam. Óriási méretűeket.
Óriásdolgokat. Most azt mondja: csinálj egyszer valami irinyó-
pirinyót, hátha az emberek azt jobban beveszik.

WOLF Ki mondja?

CYPRIAN Oberon.
egy újabb figurát mutat

WOLF Fantasztikus.

CYPRIAN   Ennek az a címe: „A szétpukkedlizett térdű leány”. Túl sokat pukkedlizett a kicsike valaki előtt. Most meg sántikál.

WOLF   A mozdulata, a tartása – maga a tökély, mindjárt mászni kezd a tenyeremen.

CYPRIAN   *nagyítót ad neki*
Nézze meg! Nézze meg!

WOLF   A szeme – a szeme is mintha élne. Ezzel valami egész rendkívülit alkotott.

CYPRIAN   Tisztára kis démonok, mi? Ja ja.
Mit gondol: tetszeni fog az embereknek?

WOLF   Mit érdekli ez magát? Ne törődjön vele, hogy az „embereknek” tetszik-e majd vagy se.

CYPRIAN   Legyen. Azért csak fölteszem magamnak a kérdést, hogy vajon tetszik-e bárkinek, vagy se? Az ember végsősoron örömet akar szerezni. Sokszor gondolkodom arra – például a „Dél rózsáját” hallgatom vésés közben vagy a „Kék Duna-keringőt”, és Strauss, a valcerkirály is biztos fölvette magának a kérdést, hogy vajon ez tetszik-e majd a társadalomnak vagy sem? Ó, ez biztos tetszeni fog a társadalomnak! Hallgassátok! Kéremszépen, ez a művész ajándéka!

WOLF   A valcerkirály, igen. De ön kis figurákat készít. Néma és megalkuvásmentes tárgyakat a nagyon keveseknek.

CYPRIAN   Figurakészítő? Csak ennyi volnék?
Az nem éri meg a fáradságot.

WOLF   Egy pillanat! Szeretném megvenni ezt a szobrocskát. „A szétpukkedlizett térdű lány”-t. Nászajándékba akarom adni valakinek. A nő, akit szeretek, hozzámegy valaki máshoz.

CYPRIAN   Vagy úgy. Akkor ne a lányt vigye. Akkor vigye inkább a holdtündért, a buja Titániát. Ha őt választja, mérget vehet rá, hogy imádottja a házasságot elég lazán értelmezi majd...

WOLF   Ez csodás. Szébb a többinél. Mi van a hajában? Virág?

CYPRIAN   Virág? Extrudált kenyér, sűrített tej, négercsók, burgonyaszírom. Egy dög ez a Titánia. Gyakran megy emberek közé. Délben, a szupermarketban, amikor nincsenek sokan, csak megérinti az árut és követik maguktól, úgy lebegnek a feje körül, mint a bolygók. „Mért nem vesz el egy bevásárlókocsit?” dohog a pénztárosnő. Na, vele megtalálná a számítását. A fejem teszem rá, hogy pont ez kell magának.

WOLF   Igen. Megveszem.

CYPRIAN   *magában*
Egy dög! Bánt engem. Kínoz és gyötör...
fennhangon
Na! Látja, egy jó ötlet sose árt.
Néha hetekig facsarja az ember az agyát, semmi, aztán egyet köhint, és az ölébe pottyán az ötlet.

A parkban. Titánia a cirkuszfüggöny előtt, a fekete fiú előtte ül a homokláda szélén.

TITÁNIA „Ne vágyj el az erdőből, édesem;
Velem jössz majd mezőkön, réteken.
Én nem mindennapi szellem vagyok;
Államomban örökös nyár ragyog.
S látod, téged szeretlek! Hát gyere,
Szolgál tündéreim egész serege;
Neked tengermély gyöngyeit felhozzák,
Virágágyon fekszel, énekelnek hozzád.
Én megszabadítlak minden földi súlytól,
S tested szellemként a légben lubickol.
Pókháló! Moly! Mustármag! Babvirág!”

Titánia négy fehér inget húz ki a földből. Jobbról jön Oberon és Cyprian és bizonyos távolságból figyelik a jelenetet.

TITÁNIA „Ezzel az úrral itt kedvesen bánjatok,
Ha szól szökejjetek, ha int, ugorjatok;
Etessétek édes barackkal, szederrel,
Tömjétek fügével, szőlővel, eperrel.
A vadméh odvából raboljatok mézet,
Gyertyául a méh viasz lábát kitépjed,
Szentjánosbogár lángja gyújtsa fényed,
Szerelmem fekhelyét, hogy földerítsétek.
Pillangó szárnyát kölcsönbe vegyétek,
A hold fényétől szemeit védjétek.
Hódoljatok előtte szépen, tündérek.”

OBERON Ott álmodik Titánia szomorú
száműzetésben nyáréji államáról,
és mór fiúcskádnak azt a bájos darabot
adja elő, amelynek hőse a szegény,
szerelembe örült számárményasszony.

CYPRIAN Feltételezem, hogy itt és most
ez részéről a búcsúelőadás.

OBERON Fogadkozik ezerszer is, hiába,
ha egy karórát lát, rögtön futni kezd utána,
és összeszűri a levet akárkivel.
Képtelen másképp; ezt a környezetet
nagyon rosszul tűri.
A föld erőterei zavarják ép eszt.

CYPRIAN Felforr a vérem, ha csak rágondolok!

OBERON Akkor lássuk, mire képes együtt
a te művészeted és Oberon szelleme,
van-e biztos szer, melynek csodája
lecsillapítaná a megvadult királynőt,
s egy rövid időre sokkírozzuk őt,
és bezárjuk egy távolabbi korba.

Jobbról jön Höfling, üres bevásárlókocsit tol maga előtt és körülbelül a homokláda magasságában megáll.

TITÁNIA   „Gyerünk, fektessétek a nyoszolyámra.
Nekem úgy tűnik, könnye van a holdnak;
S ha a hold sír, sír a rét minden virága,
Valahol valakit megerőszakolnak...”
a függöny mögé tolja a fekete fiút és Höflinghez fut
Meg tudná mondani nekem kérem,
hány óra van?

HÖFLING   *anélkül, hogy megfordulna*
Most van –

TITÁNIA   Rád vártam, mindig csak terád!
A távolság köztünk bármekkora volt,
csak arra kellett, hogy téged keresselek,
lábujjhegyen állva lestelek!

HÖFLING   *zavartan, de élvezi*
Nos, hát...

TITÁNIA   Mért nem jössz velem a birodalmamba?
Parkon át, gáton át, folyón át, tűzön át!

HÖFLING   Nos, hát...

TITÁNIA   Hol laksz?

HÖFLING   Heimeranstrasse nyolc.

TITÁNIA   *mintha idegen nyelven beszélne*
„Mi-van-még-a-mély-hű-tő-ben?”

HÖFLING   *folyékonyan*
A mélyhűtőben van még
csirkeaprólék, pizza, mézfagyi.

OBERON   Most!

Cyprian megpróbál Titániára egy amulettet akasztani.

CYPRIAN   *Höflinghez*
A karját! Fogja le a karját!

Cyprian ráakasztja, miközben Titánia hevesen védekezik, az amulettet. Akkor Titánia megnyugszik és végül mozdulatlanul áll.

OBERON   *magában*
Hát igen. Működik.
De ez a kis trükk, én azt gyanítom, is csak arra jó,
hogy mérhetetlenül megsokszorozza
a bánatom...

CYPRIAN   Köszönöm a közreműködését.

HÖFLING   Nincs mit, Cyp.
Majdnem szívrohamot kaptam –

Az esküvő napja. Emelvény, fehér hátsó fallal, amin zöld girlandok. Egy virággal díszített oszlop tetején a Titánia-szobrocska áll, megvilágítva. Helén menyasszonyi ruhában, Georg, Wolf, Helma félkörben állnak az oszlop mögött. A tekintetük beszéd közben is gyakran a figurára irányul.

HELÉN Istenem, milyen édi!

GEORG Nincs benne semmi édi.

HELÉN De igen, édi. Örülten édi.
How cute she is! A sweet little darling!
Such a refined little lady! What's her name?⁶

HELMA Nem is nő.

GEORG De.

WOLF „Hasadás”.

HELÉN Mi?

GEORG Mint hajnalhasadás.

WOLF Nem. Hasadás, mint tudathasadás. Skizó.

GEORG Skizó. A tökéletes nászajándék.

WOLF A teljes címe: „Hasadás avagy Titánia Tetániában”.

HELÉN Hogy szikrázik, hogy villog!

WOLF Egy kicsit haboztam, a komor címe miatt persze. De ez volt messze a legérdekesebb munka, amit a műtermében láttam. Egy igazán kérélt műalkotás.

HELMA Műalkotás? Ez a kis műtűr? Ez nem műalkotás.

HELÉN Mindenesetre nagyon szeretnivaló.
Szerencsét hoz. Talizmán.

WOLF Nem, Helén, már elnézést: ez egy modern műalkotás. Ez a művész találta föl a mikrominiatúra stílust. Azonkívül nagyon sokba került. A francba.

GEORG Tipikus, mennyire divatba jönnek most ezek a kis izék. Az egyik kollégám még a bíróságon is egy ilyen amulettet visel.

WOLF De nem. Összetévesztetted a kettőt. Ilyet biztos, hogy nem.

GEORG Egyáltalán nem téveszttem össze. Ez most a trendi cucc. „A tuti”, suttogják az ember fülébe a kezük mögött. Félig nevetnek rajta, félig esküsznek rá.

WOLF Csak nem akarod azt állítani, hogy Helén esküvőjére én egy giccszuvenírt vettem valami szektashopban?

GEORG Ilyet nem mondtam. Biztos nagyon drága volt. De most mindenhol ezeket a kis izéket árúsítják. Ezek most a menők.

---

⁶ Milyen cuki! Milyen kis aranyos! Milyen kis rafinált? Hogy hívják?

HELÉN Talizmenők.

WOLF Talizmánok.

GEORG Hány játékdívatot megéltünk már: volt jójó és hullahop, gördeszka, walkman, a Bűvös kocka – most ezeket a kis termékenységdémónokat dobják a piacra. Szerintem ez nagyon is tipikus.

WOLF Mi lenne ebben a tipikus?

GEORG Tipikus, igen. Minden, ami hatékony manapság, a technikában, a gazdaságban, minden, ami dinamikus, az icipici. Kompakt, parányi, körömfeketényi. Minden kicsi és egyre kisebb lesz. Ez a korstílus. Mikroelektronika. Mikrofilm. Mikrobiszbasz. Mikroművészet.

WOLF *Helénnek*
Tisztára hülyeség, amit itt előad.
Szavát se hidd el, kérlek! Nézd meg jobban.
Nem érzed, hogy vonz, hogy húz magához? Mint holdfényes ösvény a tengeren...

HELÉN *Georgnak*
Ha le kéne írnom, mit érzek ma, akkor egy kissé régimódi kifejezéssel élve: I dote on you, my love.⁷ Olyan gyerek vagyok, vakon belédzúgtam.

GEORG Én is beléd. De vigyázat, kedvesem! Nehogy holnap reggel zúgó fejjel ébredjünk, két buta birkafej, nézik, de nem ismerik föl egymást.

HELÉN Nagyon bízom abban, drága férjem, hogy vigyázol rám, és akkor is éber maradsz, ha magamat elveszíteném.

HELMA A legrosszabbtól biztosan megvéd majd titeket az egészséges kifáradás.

GEORG Nem lenne kényelmesebb az esti bál előtt, ha levetnéd a menyasszonyi ruhád?

HELÉN Én addig járok ebben a ruhakölteményben, míg meg nem keményszik a ráfröccsent mocsoktól, és olyan nem lesz, mint egy niggerfattyú.

HELMA Hoppá. Kezdődik.

WOLF *Helénhez*
Bocsáss meg –

HELMA Mi van?

WOLF Bocsáss meg, Helén –

HELMA Mi van?

WOLF *ráüvölt Helmára*
Pofa be!
Helénnek

---

⁷ Csüngök rajtad, szerelmem.

Bocsáss meg, kérlek, kissé kínos nekem,
hogymennyire zavar a címe, a „Hasadás” –
nem volt szándékomban megijeszteni.

HELÉN

De hiszen imádom! Imádom!

4.

A parkban. Titánia „Másik korból való nő”-ként. Szűk utcai kosztüm. Harangszoknya, hajában lapos kis virágkalap. Mereven áll és riadtan néz, mint egy foglyul ejtett madár. A három fiú és a lány körülállják.

1. FIÚ Melyik állatkertből szabadultál?
Egyébként egész jól nézel ki.

2. FIÚ Vagy inkább egy múzeumból.

3. FIÚ Nem tudsz beszélni? Honnan jössz? Nem vagy idevalósi?

Titánia azt a – veleszületett – mozdulatot teszi, amellyel mintha széttárná a kabátját, hogy megmutassa magát.

2. FIÚ Mi a neved?

LÁNY Nem ért minket.

1. FIÚ Ez úgy néz ki, hogy nem is hall minket.

3. FIÚ A neved mi?!

1. FIÚ *kiabálva*
Hal-lasz-min-ket?

LÁNY Ez nem a mából jött.

3. FIÚ Nem egészen a mából, mi?

1. FIÚ De ha nem a mából jött,
akkor viszont elmesélhetné,
hogymint itt hogy nézett ki minden korábban.

3. FIÚ *ujjával pattint Titánia arca előtt*
Na, mondd már.

2. FIÚ Nem beszél, nem hall, nem érez.

LÁNY *a plüsskutyáját Titánia kezébe nyomja*
Még a kutyát sem bírja megfogni.
Fogni se tud.

3. FIÚ *a Walkman fejhallgatóját Titánia szájába tömi*
Talán ízeket még érez.

1. FIÚ *egy üres sörösdobozt vág a fejéhez*
Talán agya még van.

2. FIÚ Hej, te más csillagkorból érkezett dáma!

3. FIÚ *kitépi a fülhallgatót Titánia szájából*
Ne vágd tönkre a cuccomat!
Te disznó!
közelebb lép hozzá

LÁNY *előénekel*
Rengeteg ember jár a parkban...

A HÁROM FIÚ *kórusban*
Igen, a parkban rengetegen járnak.

Mind a négyen táncolnak és énekelnek.

3. FIÚ Hányból jöttél, he? Te múltrem!

LÁNY Korábbról!

3. FIÚ Te holnemvolt-nyanya!

LÁNY Még korábbról!

3. FIÚ Te szuper-holnemvolt-nyanya!

LÁNY Még sokkal korábbról!

3. FIÚ Unicum Kingkong!

1. FIÚ Arcod az van.
Nem vagy műanyag.
Tátsd ki a pofád, a pofádat tátsd ki!

Az 1. fiú, anélkül, hogy a táncmozdulatokat abbahagyná, odamegy Titániához. Titánia tenyérével arcon löki. Mind a négyen a hátukra esnek.

3. FIÚ Ez fentről jött.

1. FIÚ Spuri, futás!

A fiúk elszaladnak. A lány a plüsskutyájával a földön guggol.

LÁNY *monotonon*
Én még elég új vagyok itt.
Én még nem tudom, hogy mit csinállok.
Én egész jól érzem magam.
Én sokat járok az utcán, de
én még nem láttam a házakat belülről.
Néha azt hiszem, hogy rajtam kívül mindenki
totál oké, csak én futkosok folyton
a falakon kívül körbe-körbe.
És érzem, milyen sok erőt fordítok
önmagam ellen, és fogalmam sincs, miért.
Az öregem le akar lépni, az anyám
egész nap bög, nem tudja abbahagyni,
kiszúrom az apám autógumiját.
Pincérnőnek megyek, ha nagyon muszáj,
és egész addig dolgozom, míg újra
el nem szúrom valahol.

Titánia lassan a lány hajára helyezi a kezét. Abban a pillanatban, hogy megérinti, a lány arca fájdalmasan összerándul.

Wolf és Helma lakásán. Wolf a padlón fekszik, fejét egy térképbe temeti. Helma mellette ül egy széken, kibámul a parkba. Éjszaka. Állatkerti zajok, tücsökciripelés.

HELMA

Régen még magyaráztad a csillagokat.
Tudtad, hol van a Nagy Kutyában a Szíriusz,
hogymi mért van, és hogy mit jelent. De ma?
Elfelejtettél mindent. Fölnézel még
Egyáltalán a csillagos égre, mondd? –
A nem-válasz, az is egy fajta válasz.
Mi a park napos oldalán lakunk.
Csak pár perc séta, és máris ott vagy
a zöldsodró folyócska mellett,
amibe hajdan olyan szerelmes voltál.
Mióta nem jártál már arra, hm?
Hónapok óta. Hónapok óta itt fekszel
a szabadidődben és szundikálsz
a térképeiden.

Wolf! Nem tekinthetjük úgy ezt a parkot, mintha nem lenne hozzá
semmi közünk! Muszáj a parkban egyet járnunk. Muszáj lesz egy-
szer a parkban egyet járnunk. Drága öreg majmom... Régebben még
a francia forradalmat is olyan ékes szavakkal tudtad lefesteni. Ma
már azt sem tudod megmondani, mikor történt. Hogy megtörtént-e
egyáltalán. Csak azt akarom mondani, hogy annyi értékes tudás
megy így veszendőbe. Végül is mindketten jó családból származunk.
Hogy juthattunk oda, hogy a világtörténelem és az univerzum
legfontosabb tényeivel sem vagy már tisztában. Ma már le se
tudnál érettségizni. Kevesebbet tudsz, mint egy kisegítő iskolás.

WOLF

Egyáltalán nincs semmi okom rá,
hogy a francia forradalomra emlékezzem.

HELMA

Csak mert utálsz.
Mert egyszerűen mindent utálsz.
Még a csillagokat is. Ezért nem tudsz gyakorlatilag semmit. És
egyszerre minden túl magas lett neked.

WOLF

Nincs ember, akinek a csillagok ne lennének túl magasak.

HELMA

És régen? Az első emberek? Valahogy csak megbirkóztak vele.
Történeteket és meséket találtak ki, hogy a mennybolt ne zuhanjon
a fejükre.

WOLF

Milyen nap van ma?

HELMA

Kedd. Szerda.

WOLF

felpattan
Keddszerda.

HELMA

Kedd vagy szerda.

WOLF

Akkor mondd meg. Ne hagyj találgatni.

HELMA

Magam se tudom pontosan.

WOLF Még egy olyan közeli dologban is képtelenség megállapodni veled, hogy milyen nap van ma. Akkor ugyan mi készítené rá, hogy egy olyan távoli eseményről beszélgessek veled, mint a francia forradalom.

HELMA Egykor olyan tapintható közelségbe tudtad hozni a francia forradalmat, mintha tegnap történt volna.

WOLF Meghamisítjuk a Nagy Francia Forradalmat, ha úgy teszünk, mintha tegnap történt volna. Mivelhogy éppenséggel nem tegnap történt.

HELMA Hanem? Na, mikor? Mikor?
Wolf hallgat
Annodacumál, mi? Annodacumál. A te visszatérő fordulatod.

WOLF Az én visszatérő fordulatom? Mióta ez a visszatérő fordulatom?

HELMA Évek óta! Évek óta!

WOLF Légy pontos: mióta?

HELMA Amióta nem igazodsz el a dolgok között.
Amióta nem olvasunk semmit.
Amióta nem utazunk sehová.
Amióta már nem vagyunk ugyanazok mi ketten.

WOLF Légy pontos!

HELMA Mióta egyszer Desmoulins-nal összekeverted Dantont.

WOLF Aha. Tehát ezt észrevetted. Tehát ez minden, amit a francia forradalomból megjegyezted.

HELMA Már hogy ne vettem volna észre!
Mikor ez a kis nyelvbotlás volt a francia forradalomról szóló minden további elbeszélés lélekharangja.

WOLF Összekeverni Desmoulins-nal Dantont
sajnos nem nevezhető kis nyelvbotlásnak többé.

HELMA Uram teremtem! Mi volt ezzel a kettővel?
Meséld el végre! Hogy volt az a dolog ezzel a kettővel, hm? Na?

WOLF Összekevertem őket.

HELMA És ez minden, de tényleg ez minden, ami még eszedbe jut – ezekről a... ezekről az idiótákról!

6.

Éjszakai kávéház a parkban. Titánián kívül a jelenet minden szereplője valamelyik asztalnál ül, magában vagy társaságban és pihen. Csupán Erstling és Höfling, a kereskedelmi ügynök és a munkanélküli építész tartják folyamatosan szóval egymást.

HÖFLING Az ornyereggtől fölfelé. Mondom, nem vettem be semmilyen tablettát, nem én – és fáj a fejem, mondom, de annyira, hogy a szememet se bírom megmozdítani. Mostanáig azt se tudtam, mi a fejfájás, évek óta nem.

ERSTLING *heves érdeklődéssel*
De a tünetek, mik a tüneteid?

HÖFLING Magad is láthatod! Ez a bőrlebernyeg itt rálóg a szememre...
Erstling fölkel a helyéről, szakértő módon belenéz Höfling pupilláiba.
Az egész arc megfeszül, majd szétszakad. Lüktetés a fülben. Ami aztán benyomul az agyba.

ERSTLING Gyanakszol valamire? Az arcizmaid – vagyis: van úgy, hogy valósággal csüng az arcod?

HÖFLING Gyanakszom valamire.

ERSTLING Tehát *valamire* gyanakszol!

HÖFLING Igen, gyanakszom. Ha ez ugyanaz, mint ami a karommal volt –

ERSTLING Mi volt a karoddal?

HÖFLING A karomban! Azt hittem, belepusztulok! Üvöltöttem, mondtam, amputálják le a karomat, le vele! Én ebbe belepusztulok. A Stiermeyer Klinikán. Nagy hiba volt, mint utólag kiderült. Csak injekciókat adtak ezek a lódoktorok. Most már tudom. Tudod, hogy miért nem cserélték ki a kötésemet? Mert nem volt elég kötszerük, hogy új kötést csináljanak. De komolyan. Szóval nem ismersz valami jó helyet, valamilyen orvost?

ERSTLING Kinél voltál akkor a karoddal?

HÖFLING Ha ez ugyanaz, mint ami a karommal volt, akkor jóccakát. Akkor nekem végem.

ERSTLING Külföldön voltál?

HÖFLING Külföldön? Dehogy. Nem erről van szó.

ERSTLING *szája elé tett kézzel*
Fertőzés!

HÖFLING Ugyan már, a politikusok folyton külföldre utaznak.

ERSTLING Folyton utaznak, igen. De azokra nálad sokkal jobban vigyáznak – szóval melyik orvosnál voltál?

HÖFLING A Mainzer Strassén Dr. Sinekoe-nál, röviden Sinko, biztos ismered az Elkét, az asszisztensét.

ERSTLING *felpattan, a kabátjához megy*
Azt hiszem, van valamim a számodra.
egy fogászati apparátust hoz
Tessék! Ezt hozták be ma reggel az ügynökségre. Ezzel úgy turkálhatsz a fogaid között, mint egy fogorvos. 98 euró. A német piacon ez az izé tökéletesen eladhatatlan. Nem kell hozzá se akku, se elem, közvetlenül bedugod a 220 voltba. Sőt, mit mondok, egy eldugult húgycsövet is ki lehet vele tisztítani.
megfordul
Ó, most túl hangos voltam... Na tessék! Letörted! Tönkrement!

HÖFLING Ugyan már. Ez csak egy új típusú fogkefe, semmi más.

ERSTLING A német piacon tökéletesen eladhatatlan.

HÖFLING Miket beszélsz?! Ugyanolyan fogkefe, mint az a másik, az elektromos, csak ez erősebben pucol.

ERSTLING Tessék! Tönkretetted! Nem működik. Tökéletesen eladhatatlan.
egy rovar vesz észre a virágváza mellett

Nézd csak! Egy kis jávorszarvas! Nem tud repülni, csak szökellni rovar létére. Anyám azt mondja: pakoljatok, ha van eszetek, kopjatok le innen, amíg nem késő.

HÖFLING Nem értesz te az öregekhez! Nem kell nekik mindent elhinni. Nemrég beszéltem le a meckelstrassei házról. Erre most azt kérdezi tőlem: találtam egy másik házat, a hátsó kijárata a parkra nyílik, felőlem, de nézze meg előbb egyedül. Még mindig a legdrágább ingeket hordod.

ERSTLING Mi? Ez az ing? Ez tíz éves. Tíz éves, kisapa.

HÖFLING És ez mi? Mindig van rajtad valami új.

ERSTLING Amulett. Ne! Ne nyúlj hozzá! Mindenki lelépne Németországból. Csak a kancellár és én maradunk itt a végén.

HÖFLING A kapitány és a patkány nem hagyják el a hajót.

ERSTLING A patkány! A patkány az nem én vagyok, hallod! Sokkal rosszabb idők jönnek, recesszió!

HÖFLING Az American Airlines vezérigazgatója –

ERSTLING És az Alitalia: egy milliárd dollár veszteség –

HÖFLING Az American Airlines sokkal nagyobb cég. Chicagóban, vagy hol, a nagyfőnök kiküldi a titkárnőjét, kávét hozat magának és aztán bumm! kiloccsantja az agyvelejét, dirr-durr!

ERSTLING A Frankfurter Allgemeine-ban, mi?

HÖFLING Nem, nekünk a Newsweek jár –

ERSTLING Akkor a Frankfurter-cikk már biztos elavult.

HÖFLING De legalább nem vagyok BMW-függő, mint te.

ERSTLING De nem ám! Te Porsche-mániás vagy!

HÖFLING Szóval te egy – te egy –

ERSTLING Hagyd már.

HÖFLING De tényleg, állítsd le magad. Te mindig egészen más pénzügyi kategóriába tartoztál, mint én. BMW alá nem mentél soha.

ERSTLING Felvirrad még ránk, ne félj. Hogy múlik az idő, ember. Három napja, 22-én lapátoltuk el Meinhardot.

HÖFLING Ma 25-e van?

ERSTLING *az órájára néz*

26-a. Istenkém, ha belegondolok, három év az 36 hónap –

HÖFLING Addigra letörleszted?

ERSTLING 36 hónap az 144 hét.
HÖFLING Minden *héten*?
ERSTLING Pusztán túlélés.
Höfling leveszi a szemüvegét
Muszáj lenne lecserélni a szemüvegét. Tedd sósvízbe.
HÖFLING Itt, az orrtövémnél. Ezer oka lehet. Genetikai is.
ERSTLING Hol voltál annakidején a karoddal?
HÖFLING A Mainzer Strassén. Dr. Sinekoe, röviden Sinko.
ERSTLING Figyelj ide! Ismerek egy kiváló ortopéd orvost.
HÖFLING Ortopéd orvost!
ERSTLING Igen. Nem hiszed?
HÖFLING Mi köze az arcomnak egy ortopéd orvoshoz? Nekem neurológusra van szükségem!
ERSTLING Ha nem, hát nem.
HÖFLING Ugyan. Nemsoká úgyis mindennek vége. Minket ez nem érint. Vagyis dehogyan érint. De még beletelik pár évbe.

Sötét

III

1.

Georg és Helén lakásán. Kanapé, asztal, szék. Parkra néző veranda. Jobbra és balra nyitott átjárók.

GEORG   Mondd, miért beszéltél annyira csúnyán
azzal a színesbőrű fiúval?

HELÉN   Melyik színesbőrűvel?

GEORG   Az előbb, a buszon.

HELÉN   Nem bírom a niggereket.

GEORG   Nem vettem észre, hogy bármivel zaklatott volna.

HELÉN   Hogy nem zaklatott? Egy büdös nigger disznó, pawing my knee all
the time! „Oh my, you’re looking real pretty, li’lady, wanna see
some hot pictures, just look at my –” The creep was all over me!⁸

GEORG   Ez egy egészen fiatal fiú, játszik a testével, a busz rázkódott és
lehet, hogy egy kicsit eltúlozta.

HELÉN   Keep off your rotten old fingers and beat it! You nigger son of a
bitch! Stop touching me!⁹

GEORG   Nahát, elég hogymondjamcsak egy fiatal színesbőrűvel ilyen
durván beszélni. Kész csoda, hogy olyan nyugodtan fogadta.

HELÉN   *műsiránkozással*
The lady there pushed me! That lady says I touch her. But I never
didn’t lay my hands on her, nosirre!¹⁰

GEORG   Amikor leszállt, kiöltötte rád a nyelvét. Mint egy kisfiú.

HELÉN   Ezek a niggerkölykök tanuljanak meg ugyanúgy viselkedni, mint
más rendes utasok. Ha már egy buszon utazunk.

GEORG   Mi ütött beléd?

HELÉN   Semmi. A niggerek alacsonyabbrendűek.

GEORG   Ezt magad se hiszed.

HELÉN   Dehogynem! Be van bizonyítva. Alattomosabbak, lustábbak és
inkább hajlanak az erőszakra, mint a többi emberek.

GEORG   Marhaság!

---

⁸ ...tapizta a térdemet egész idő alatt! „Oh, igazán nagyon csinosnak tetszik lenni a kis hölgynek, ha látni akar valami izgatót, nézzen csak ide –” Azt hittem majd kitör a frász!

⁹ Vedd le rólam a szaros vén ujjadat és tűnj el! Rohadék nigger! Ne nyúlj hozzám!

¹⁰ Az a hölgy meglökött! Az a hölgy azt állítja, hogy én megérintettem. De én a kisujjammal se nyúltam hozzá, soha, nem én, uram!

HELÉN Ez nem marhaság. Én éltem niggerek között. Tudom, miről beszélek.

GEORG Helén! Értelmes nő vagy. A huszadik század végén élünk. Korunk legtöbb problémájáról józan megfontoltsággal mondsz véleményt. Nem jelentheted ki egyszerre, hogy a színesbőrűek másodrendűek!

HELÉN Nekem nincs semmi bajom a színesbőrűekkel. Csak a niggerekkel. A kínaiak azok keményen élnek, sokat dolgoznak, kevéssel beérik.

GEORG Ne! Kérlek! Elég!

HELÉN Na ja. Nem harcolok mindenáron az elveimért. De azt se hagyom, hogy megfosszanak tőlük.

GEORG Izgatott vagy ma, kismackó.
Talán mert Wolf jön, vagy nem?
Na jó, én máris eltűnök.
Legtöbbször úgy intéztem, hogy akkor találkozotok, amikor az irodában vagyok. Egy újabb szép délutánt töltötök el együtt. Most is úgy lesz, mint mindig, azt remélem. Ha mindig úgy volt, mint ahogy remélem. De talán összefutok még vele, amikor visszajövök. Az utóbbi időben különösen jóba voltunk, Wolf meg én. Ennyi harmónia az általad szeretett két férfi között – mindig bepárásodik a szemed, ha együtt látsz minket. Nem is tiltakozol, amikor „az általad szeretett két férfiról” beszélek?

HELÉN Ugyan minek. Amúgy is tudod.

GEORG Nem tudok semmit!
feláll, hátramegy
Akkor hát...

HELÉN Georg?

GEORG Igen?

HELÉN Ugye mi jól elvagyunk, nem igaz?
Úgy értem, nincs okunk aggódni pénzügyi tekintetben?

GEORG Nincs. Mért kérdezed?

HELÉN Mert az emberek körülöttem folyton panaszkodnak, és aggódnak a jövő miatt.

GEORG Erre nekünk nincs okunk, habár –

HELÉN Nem szeretném egy nap azt hallani, hogy bennünket is utolért a válság.
Kérlek, légy éberebb, mint mostanáig.
Van egy olyan érzésem, eljött az idő, hogy átütő nagy sikereket érj el.
Te nem hiszed? Látsz rá esélyt?
Jól védsz? Nem vesztesz el túl sok
Pert? Az ügyfeleid fizetőképeseek? Elég nagyok
A perben forgó összegek?

GEORG De kismackó, mért aggódsz emiatt?

HELÉN Annyira sóvárgok a siker után,
valósággal éhezek a sikerre!

GEORG Talán jó volna, ha újra aktív lennél...

HELÉN Nem: te légy az. Erősnek, okosnak, jobbnak
akarlak látni a többiekénél. Szeretném
érezni a benned rejlő erőket. Stramm
legyél, még ennél sokkal strammabb!
Semmi hátrálás, hanyatlás, megingás.
Látod, milyen sokat kívánok tőled. Nekem
olyan férfi kell, aki mindig győz, aki erősebb,
még erősebb, annál is erősebb. Aki elragad, aki
boldoggá tesz, aki legyőz – és szeret mindörökre.
És sok pénz legyen, Georg. Pénz a gyerekekre, az
iskolára, pénz magunkra, pénz öregkorunkra,
pénz a szépségre, pénz!

*Georg Helén felé megy. Helén a karját az arca elé emeli, mintha attól tartana, hogy megütik.
De Georg azért jön, hogy átkarolja.*

HELÉN *nevet*
A széken!... A széken!

Cyprian hirtelen ott áll a szobában.

CYPRIAN Maga mit művel ott? Megőrült? A háborúban elvesztettem a fél
fületem. Az összes majom halott. Az összes fű halott. Ez kapd ki.
Kitört a kötelező bejelentés. Itt már nem építész több országotat.
Jelentkezzen a polgári védelemnél. El a kezekkel! Azt mondtam, el
a kezekkel!

GEORG Ki maga? Mit keres itt?

CYPRIAN Maga! Maga az anyatermészettel együtt hált, a pályaudvaron maga
állt. Láttam magát a moziban. Ne menjen olyan gyorsan. Én is hadi-
rokkant vagyok. Az adatvédelem így írja elő. Igenis! Hagyja abba!
Elég! Rablógazdaság!

HELÉN *nyöszörög*
Segítség! Segítség!

CYPRIAN *nevet*
Nem, dehogy. Csak tréfa volt, csak tréfa.
Úgy látszik, egy kissé elkeveredtem.

GEORG Tűnjön el, amíg szépen mondom!

CYPRIAN Ezeknél a modern öko-házaknál az ember sose tudja, hol ér véget a
közpark és hol kezdődik a magántulajdon. Ajtójuk nincs minden-
esetre.

GEORG *Helénnek*
Megint nem hajtottad be a rácsot.
elvezeti hátra Cypriant
Jöjjön...

CYPRIAN   A régi kínaiak azok még tudták, hogy a földgolyót keresztül-kasul mágikus ösvények hálózják be. A maguk lakószobáját biztos hogy keresztül-metszi egy ilyen ösvény. Én a maguk helyében megvizsgáltatnám.

Georg visszajön.

GEORG   Mindig járkál néhány örült a parkban.
Ha nem húzod be az ajtókat, átjárnak a házon is.

HELÉN   Igen, Georg.

GEORG   Mit is akartam mondani... az előbbi, az a kirohanásod a négerek ellen, azt ugye nem gondoltad komolyan?

HELÉN   Nem gondoltam komolyan? Már hogyan gondoltam volna?

GEORG   De honnan jön nálad ez a gyűlölet?

HELÉN   Nem tudom. Az ember fejében születik.
De a vérében van.

GEORG   Bántott téged valaha is egy fekete?

HELÉN   Undorítóak. Ez nem elég? Ők a megtestesült gonosz a földön. Elnyomják, megfojtják, széttiporják a fehér fajt. Világuralomra törnek. Nincs lelkük, csak a fekete testük és a hatalom mérhetetlen akarása.

GEORG   Az előbb mintha azt mondtad volna, hogy nagyon lusták.

HELÉN   Igen, lusták és hatalomvágyók.

GEORG   Ügyvéd vagyok, Helén! Az a hivatásom, hogy a gyengék, az üldözöttek és a kisebbségek jogaiért küzdjek. Bérlőket képviselek a tulajdonosokkal szemben, külföldieket a német hatóságokkal szemben –

HELÉN   Igen, ez tiszta sor, remek. De ennek semmi köze a niggerekhez. Itt nincs egy néger se, akivel komolyabb dolgunk lett volna. Ezért nem kéne ezen veszekednünk. Ez olyan, mint amikor az egyik protestáns hitű, a másik meg katolikus. Felőlem mindkettő megtarthatja a maga hitét magának, és a házasság mégis jól működik.

GEORG   De az én feleségem nem lehet fajgyűlölő!

HELÉN   Dehogynem.

GEORG   Istenem, micsoda iszonyú szélhámosság:... Ezt maga mért nem árulta el nekem korábban?! Így nem mehet az emberek közé, ezekkel a beteges nézeteivel! Az ilyesmit előbb meg kellett volna mondani az embernek!

2.

Ház bejárata a parkban. Holdfény. Titánia, mint „Másik korból való nő” lassan, mint akit a távolból mozgatnak, halad a ház felé. Hallatszik szoknyája suhogása. Höfling lép ki a házból. Sötét öltönyt visel, sapkát, szemüveget, becsukott esernyő van nála. Gondosan bezárja az ajtót. Közben Titánia már mögötte áll; Höfling köszön és elindul. Titánia megfogja a kilincset, kinyitja az ajtót és belép a házba. Höfling megfordul, látja, hogy a ház ajtaja félig nyitva van, megrázza a fejét, visszamegy, megvizsgálja a zárat, újra bezárja az ajtót, elindul. Hirtelen megáll és így szól: „Mit keres maga a házamban?” Visszafut, kinyitja az ajtót, beszalad a házba. Röviddel később hosszú kiáltás hallatszik, mely férfihangon kezdődik és gyerekhanggá változik. Titánia a karjában egy körülbelül tíz éves fiúval jelenik meg, Höfling kicsinyített kiadásával, aki szintén sötét öltönyt, sapkát, szemüveget visel és esernyő van nála. Titánia a kis embert a homokládához viszi és leteszi oda úgy, hogy az beláthat a cirkuszi függöny világos részén. Titánia eltűnik jobbra a bozót mögött.

3.

Balról jön Erstling és a plüsskutyás lány.

ERSTLING	Maga valószínűleg nem olyan robosztus, mint a többiek. Nagyon finom lapockái vannak.
LÁNY	Az ember lapockái voltaképp elcsökevényesült szárnyak.
ERSTLING	Nem mondja komolyan.
LÁNY	De, de. Az úgy van. <i>sósórot húz elő a farmerja zsebéből és sót szór a szájába</i> Rajtam kívül mindenki totál oké és érett. Csak én futkosok folyton a falakon kívül körbe.
ERSTLING	<i>idegesen</i> Hm, hm.
LÁNY	Én még elég új vagyok itt. Még nem tudom, hogy mit csinállok. De egész jól érzem magam.
ERSTLING	Hm, hm. Ami még némi reményt ébreszt bennem, tudja, az az emberi szív melege az általános felfordulás közepette. Vandalizmus, kilátástalanság, égő kartondobozok, égő autógumik –
LÁNY	Érzem, milyen sok erőt fordítok önmagam ellen.
ERSTLING	Hm, hm.
LÁNY	<i>sót szór a szájába</i> Kanálszámra tudnék sót enni.
ERSTLING	Hm, hm. Egyszer majd csak szájon csókolja magát valaki, nem igaz? <i>kuncog</i>

LÁNY   Én úgy látom, hogy van a baromihatalmas mérnökvilág az egyik oldalon, és a szegény disznók irinyó-pirinyó rohadtegyvilága a másikon.

ERSTLING   Hm, hm. Azért bizonyos haladást elértünk már. Például ott van a higiénia. Azt már nem lehet olyan egyszerűen visszacsinálni.

LÁNY   Higiénia. Kész terror. Ettől lesz a gomba, a pattanás, a sömör, egy egész dzsungelni szírszar a bőrödön.

ERSTLING   Hm, hm.

Közben a bozót elé jutottak. Erstling minden irányba körbekémlel.

LÁNY   Ma éjjel azt álmodtam megint, hogy a rokonságot úgy általában eltörölték, de radikálisan! Az ember megszületik valahol és azonnal benyomják a társadalomba. A család, mint olyan kiesik az életedből. Legföljebb laza baráti körök vannak, munkahelyi körök, tanulókörök, lakóközösségek, ehhez hasonló.

ERSTLING   Rémálmom!

LÁNY   Na persze, ezzel nem értek egyet föltétlenül. Egy csipetnyi igazság van azért benne.

ERSTLING   Magának nincsenek rokonai?

LÁNY   Nekem? Dehogynem. Hogyne volnának.

Abban a pillanatban, hogy a lány a sószórót megint a szájába dugja, Erstling lerántja magát a bozótba.

ERSTLING   Gyere, te mocskos kis Mikiegér, te... Európa legszebb asszonyává teszek. Csak maradj szépen nyugton! Sziporkázóan elegáns nőt csinállok belőled... Minden kívánságodat teljesítem, de ha úgy átvész, mint Irmgard Peters, akkor kitaposom a beledet! Te az én büszke hercegnőm vagy, hallod! Légy büszke, légy nagyon büszke, akkor majd jó lesz, akkor –

Elnémítja egy fájdalmas kiáltás. A lány kimászik a bozót alól, veszi a szemüvegét, a plüss-állatát, leveri a földet a ruhájáról.

LÁNY   Rohadt geci.

Jobbról jön a három fiú, nagy kötélből font hálót hoznak.

1. FIÚ   Fogd meg! Elkapjuk a múltból jött nőt.

3. FIÚ   Hé, gyere velünk! Elkapjuk a pliocénkori csajszit és eladjuk a múzeumnak.

LÁNY   Ááá, nincs kedvem.

3. FIÚ   Levelet írt neki a nő.

2. FIÚ   Az égből lógott ki, két felhő közül, egy állati nagy levél, aztán hirtelen leesett a rétre. Rohanok át a parkon. Próbálom elolvasni. De túl közel vannak azok az állatnagytetűk. Fölmászok egy fára, és fölülről próbálom elolvasni –

3. FIÚ

És tudod, mi volt benne? Találkozni akar vele. Nicóval! Csak vele, egyedül... De mind odamegyünk. Most elkapjuk a bestiát.

LÁNY

Arról ti csak álmodtok. Kopjatok le.

A fiúk elfutnak balra, a lány elmegy jobbra. Erstling kidugja a fejét a bodzabokor alól és körül néz. Valami ilyesmit mormog: „Nem eszik olyan forrón a kását.” Kimászik, rendbehozza magát.

ERSTLING

magában

Je suis comme je suis.¹¹

Kérdezem, mi vehet rá egy fölegyenesedett, két lábon járó embert, hogy ilyen nevetségesen összegörnyedve rángjon, ha egy kis szórákozásra vágyik? Ami itt most összejött: a félig gerjedt vágy, a gyanakvás és a nemi aktus. Az összes többi irmgardszerűen alakult... De nem! Igazán bájos volt! Mért kritizálsz utólag? Miért kell egy hibátlanul összeillő szerelmespárt utólag szétcincálni? Ezt úgy hívják: elvonatkoztatás! Amint két lábra áll az ember, már csak szavak maradnak a fejében. Az előbb még, a földközelen, nem volt, csak néhány csöndes, lendületes, vidám fogás és alig múlt el egy perc, máris feltolakszik az emberben a heves fogalomalkotás! De miből következik, hogy gondolkoznom kell? Abból, ahogyan viselkedett! *hátramegy. A homokláda szélén ülő kis Höflingből egy magas és halk „i” szakad ki. Erstling megtorpan, fülel, aztán odamegy a kis emberhez*

Mi van kisfiam? Ilyen későn még nem vagy ágyban?

Milyen szépen kiöltöztél. Készülsz valahová ma este?

a fiú halk „i” hangot ad ki

Mi van veled? Hadd nézzelek... Jézusom: Höfling! De hát mi történt? Az isten szerelmére, hallasz engem? Höfling! Mi bajod? A tünetek, a tünetek – mik a tüneteid?! Ez már a vég, elérkezett. Höfling, most lecsapott rád. Gyere, viszlek a doktor bácsihoz. Jézusom, mit műveltél?! Na, ne sírj kicsim, itt vagyok, most már nem hagylak el. Segítek. Még mindened egyben van. Öregfiú! Viszlek az ortopédusomhoz... Á, francokat. Az úgyse segít. Máshova kell mennünk. De hová?

kézenfogja Höflinget, és eltűnnek a bozót mögött

4.

Balról jön Georg és Wolf.

WOLF

Nem, Georg, most túl keserű vagy. Nem néztél elég mélyen az arcába. Helén az valami egészen különleges.

GEORG

Valami egészen különleges. Ez a valami egészen különleges számomra különleges próbatétellé változott. Számomra kínszenvedés a furcsasága. Hogy ilyen megátalkodott konok. Mintha valami rovar csípett volna a fejébe – kívülről szép és friss, belülről hernyó rágja szét. Megmérgez a rothadt elveivel!

---

¹¹ Vagyok, aki vagyok.

WOLF Csak kritizálsz. Rögtön kiborulsz tőle. Ahelyett, hogy nyugodt maradnál, csodálnád, és így segítenél neki. Ha egyedül van, föltámadnak benne a gyermekkori félelmek, újra rettegni kezd a fekete embertől. Túl komolyan veszed ezt az egészet.

GEORG Kisiklik előlem, fejlődik visszafelé. Napról napra távolabb kerülök tőle, és már alig vesz rólam tudomást. És aztán az utóbbi időben, akármilyen köznapi kérdés felmerül, hirtelen belémhasít, és mint akit megbabonáztak, osztani kezdem a legszörnyűbb nézeteit! Kit vettem én feleségül? A tévedés és annak zöld fénye vezettek el a rossz tündérhez. A tévedés és annak zöld fénye, úgy van!

WOLF Én ezt másképp látom. Ő nekem is idegen – de közben értékes, csodálatos –, egy igazi csoda.

GEORG *Wolfba kapaszkodik*
Vigyél jó társaságba! Jó társaságba, Wolf! Nem bírom tovább az emberi vadállatok között! Inkább élnék manók és tündérek között, mint teljesítményszakemberek és jóléhabzsolók között. Inkább lennék fürkésződarázs, mint ember a pszichológusok, bírók és tanárok között. Bár volnék szúnyog, belecsípnék abba a húsos, dagadt ajkukba. Inkább lennék kobold a nagyanyám befőttös üvegében, mint államilag dotált önmegvalósító a maga zagyvasággal és a rothadásmeleggel teli szabadketrecében, kihamvadt tekintetű gyerekkísértetek, kölyökkorú életuntak között. Inkább lennék féreg az ürülékükben, mintsem hogy napról napra szembenézzek velük. Látod, én már nem értek egyet senkivel sem. Este a kávéházban ülök és leszedem a keresztvizet a barátaimról. Azokról mondom a legrosszabbat, akik a legközelebb állnak hozzám. Egyiket a másik előtt szidom, a másikat az egyik előtt... Csak a hazug szó köt össze, csak a hamisság teremt békét. Ó, drágám! Honnan ez az én hirtelen kétségbeesésem? Különböznék nem látom a dolgokat ilyen kellemetlen fényben. Mi kettőnknek, Wolf, most sziklaszilárdan össze kell tartanunk. Értesz? Te vagy az egyetlen, aki előtt kitarhatom a szívemet!

WOLF Helénnel ez nem megy?

GEORG Helén, Helén! Téged csak ez az egy érdekel belőlem! Ha átölellek, az ő illatát szimatolod a ruhámon!

WOLF Ha ízléstelen vagy, akkor nyavalyogj tovább egyedül.

GEORG Wolf! Maradj. Tudod, mit csináltam?
Alapítottam egy videócéget.
Egy ügynökfej, egy munkanélküli építész, meg én.

WOLF Videót miről?

GEORG Üdülőhelyekről készítünk kisfilmeket. Egyre nehezebb papírhoz jutni. Drága színes prospektusok helyett a jövőben egy utazási irodában ingyen kikölcsönözheted a videóinkat. Csak annyit mondsz „Elba”, és máris ott vagy Elba szigetén.
Mondd, mi a fenét csinálok én, mit képzelek egyáltalán?

WOLF Egyszer az életben végre komoly dohányt akarsz zsebre vágni.

GEORG Biztos vagy te abban, hogy ébren vagyunk? Nekem úgy tűnik, hogy pont *mi* alszunk. És más virraszt. És hogy bennünket senki – senki nem ébreszt már föl, mert az alvás elsodort magával, és mert nincs többé ébredés, csak sodródás újabb átváltozások felé.
És körülöttünk lidércek és hazajáró lelkek sétálnak, velünk választópolgárokkal egyenlő jogokat élveznek és befolyásuk van! Éjjel és nappal, a holtak és az élők, békésen együtt. Egy és ugyanaz a mispóche!
Gyöngé halántékunkra, Wolf, ős árnyék vetül. Micsoda idiotizmus! Kit vettem én feleségül?

WOLF Hát igen. Az ember céget alapít és egy szempillantás alatt kiszalad a lába alól a talaj. Szépen beszippantja az örvény.

5.

Cyprian és Helma találkoznak a parkban.

CYPRIAN Na végre! Itt van. Már mindenhol kerestem. Még idegen lakásokba is begyalogoltam.

HELMA Magával hozta a figurát?

CYPRIAN Lassan, lassan.
Mért nem jön el hozzám a műterembe?
a zsebkendőjéből egy kis medált csomagol ki

HELMA Hadd nézzem. Ez micsoda?

CYPRIAN Nem látja? Az állig befalazott nő. Kidugja a fejét és üvölt. Kiugró bögőmasina fehér falból.

HELMA És ez hatásos?

CYPRIAN Hatásos, igen.

HELMA Milyen ronda.

CYPRIAN Adja vissza!

HELMA Nem! Ez egész biztosan egy igazi műalkotás. Én nem értek hozzá. De szükségem van rá, szükségem van rá. Tessék, itt a pénze, Cyp... Mondja, hogy tud valami ilyen kifejezöt csinálni! És ezt nyakba akasztva viselik?

CYPRIAN Igen. Lejjebb.

HELMA És aztán? Mi történik?

CYPRIAN Embereket szólít magához. Amennyit csak akar. Férfiakat. Amennyit csak akar. Válogathat köztük.

HELMA Nekem csak az enyém kell.

CYPRIAN Naná, az is eljön. Magának jó, magának egy eredeti jutott. A leg-
többen csak gépi másolatot kapnak.

HELMA Ezeket az ízéket most az egész világon keresik, mi? Szinte már
olyan ez, mint egy járvány.

CYPRIAN Gyereke van?

HELMA Nincs. Sajnos.

CYPRIAN De bögőmasinája már van.
mindketten nevetnek
A mellén lóg, meg se mukkan, mégis bögőmasina. Mi az?...

HELMA Igen. Ma még együtt nevetünk. És holnap beveri a fejem egy
szöges kerítésléccel.

HELMA Ki tesz ilyet?

CYPRIAN Maga. Meg a magához hasonlók.

HELMA Maga örült. Beteg! Örült!
jobbra elszalad

6.

*Meredek füves töltés. Titánia egy földbe cövekekkel erősített háló alatt megkötözve. A három
fiú és a lány. Egymás mellett áll a 2. fiú és a lány, valamivel távolabb lent az 1. és a 3. fiú.*

1. FIÚ *a harmadiknak*
Fázol? Odaadom a pulóveremet.

2. FIÚ *a lánynak*
Az ember legyen őszinte. Minden reggel fedezd fel egy ócska
dilidet és szabadulj meg tőle.

LÁNY Nem olyan egyszerű.

1. FIÚ *a harmadiknak*
Nem érzed jól magad?
Átveszem tőled az örködést.

2. FIÚ Csak akkor jutsz fel a csúcsra, ha totál őszinte vagy. Csalás kizárva.
Olyan légy magadnak, mint a kristálytisza víz, kristálytisza és
jéghideg, lényegében ilyenné kell válnod, ha el akarod fogadni
saját magadat.

LÁNY Világos. Aztán elmész Tibetbe, lehajítasz egy követ a világ tetejéről,
hallgatod, ahogy gurul, és egyfolytában csak gurul, gurul lefelé.

1. FIÚ *a harmadiknak*
Szereted az Empty Love-ot a Migstől? Majd adok neked egy
kazettát.

2. FIÚ Például az emberi szexualitás –

LÁNY Uááá. Már megint kezdi.

2. FIÚ De őszintén. Néha azért becsukhatnád a fél szemedet. Nem mindig jön arra a szőke királyfi fehér lovon.

LÁNY Á, nem, én már döntöttem. Ha azt mondom magamnak, oké, egyedül mész a zuhogó esőben, akkor nem téma ebben a nyomorult helyzetben, hogy komolyan számolnom kéne azzal, hogy valami csodalény akad az utamba.

2. FIÚ De ezt nézhetjük úgy is, hogy én az utadba akadtam, és ezt tekintheted csodának is.

3. FIÚ Szeretnék egyszer áthajózni Írországba.

1. FIÚ Ha ez a vágyad, akkor megpróbáljuk teljesíteni.

3. FIÚ De annyi pénzünk nincs, hogy hajót béreljünk.

1. FIÚ De még találhatunk egy roncsot, amit kikupálunk.

LÁNY Ugyanilyen erővel másképp is dönthettem volna. Mondhatnám azt is: oké, férjhez megyek. Mint a nővérem. Vagy franc tudja ki. Na persze. Az ember folyton reménykedik. Mindenki reménykedik. Ez van.

7.

Wolf és Helma lakásán. Terasz. Két szék. Helma, egy szál ingben, a lakáshoz vezető átjárónak dől és dohányzik.

WOLF Hogy van mostanában Helén?

GEORG Jól van. Baromi jól van.
Csak úrrá lett rajta egyfajta politikai koprolália.¹²

WOLF Az mi?

GEORG A beteges kényszer, hogy egyfolytában a legreakciósabb szarságokat beszélje a szájával. Elveszel egy szép nőt feleségül és kiderül, hogy a Ku Klux Klán tagja.

WOLF Egy szép napon majd csak összevakarja magát.
egy üres üveggel bemegy a lakásba

GEORG *Helmához*
Szinte meztelenül járkálsz itt.

HELMA Meleg van.

GEORG Ülj ide mellém.

A jobb öklét felfelé fordított hüvelykujjával az üres székre teszi. Helma, miközben lassan leül, anélkül, hogy odanézne:

HELMA Vedd el innen a mocskos mancsodat.

¹² Koprolália – a Tourette-szindróma egyik tünete: (kopro – görögül ürülék, lália – görögül beszéd) – egyébként jelenti a szeretkezés közbeni trágár szavak, kifejezések használatát is.

GEORG Meztelenkedünk? Nagyon trendik vagyunk, nagyon modernnek, mi?
Helma dohányzik
És? Izzadás, remegés, visítás,¹³ egyébként minden rendben?

HELMA Minden rendben, igen.

Wolf visszajön. Helma felé lép. Wolf balkezét Helma orcájára teszi, jobbát a csípőjére. Helma az arcát Wolf tenyerébe simítja és ránéz. Aztán a fogával Wolf keze után kap és úgy tartja, mint valami zsákmányt a szájában.

GEORG Ma Szent Iván éjszakája van.
Megfordulnak a tengermélyre süllyedt hajók.
Lovak beszélni kezdenek.
Szerelmesek ugrálnak át a napforduló máglyái fölött,
s a hajnal harmatában beteg asszonyok hemperegnek.

8.

Töltés a réten. Zene. Bikabőgés. Az 1. fiú a Titánia alatti részen alszik. A cirkuszi függöny a töltés fölé felhasasodva eltakarja a megkötözött Titániát. A függönnyt bikaszarvak döfik át. Amikor a függöny újra lesüllyed és visszacsapódik a helyére, Titánia egyenesen áll a töltés tetején, szétpattant bilincsben, szakadt ruhában.

9.

Helén és Wolf érkeznek jobbról a parkba.

HELÉN *a földre mutat*
Ez meg mi?

WOLF Elég meglepő, de csak egy folt. Talán kakukk-köpet. Mindenesetre ilyen foltot ezerszámra láthatunk a természetben.

HELÉN Akasztott emberé!

WOLF Úgy látom, nincs vérpad a közelben.
De még egy fa sem. Csak a csupasz ég,
amire senki sem akaszthatja föl magát.

HELÉN És mégis, ez egy akasztott ember foltja!
Ezáltal kétszeresen is átkozott.
Egy ilyen folton ötven-száz
mandragóragyökér is megterem. Ezek az
akasztófamanók. Miattuk emelkedik
ezen a környéken öt-nyolcszorosára
a születési ráta.

---

¹³ Schwitzen, Zittern – a pánikbetegség tünetei, ebben a sorrendben („Herzklopfen, Schwitzen, Zittern, Gefühl der Atemnot, Erstickungsgefühle, Schwindel” – szívdobogás, izzadás, remegés, légszomj, fulladásérzet, szédülés).

WOLF Addig ismételtetted, amíg valósággal beleragadsz a babonáidba. Mint egy felforrósodott motordugattyú. Szerintem ez egyszerűen csak egy szétloccsant kakukknyál.

HELÉN Kakukknyál! Hahh! És mit gondolsz, mi az? Azt hiszed, hogy a kakukk köpi a fáról?

WOLF Mit tudom én. Valami kakukkváladék, igen.

HELÉN Naná. Hülyeség!
A kakukknyál a kabóca lárvájának védőtajtékja. Kiskorában a növények nedvét szürcsöli és vedeli. Ebből valamilyen viaszos váladék keletkezik, amit a saját folyékony ürülékével ügyesen összekever és levegővel dúsítva felhabosít. Így védekezik és ezért lehet belőle egy szép napon tücsök.

WOLF Ez most így van, vagy ez megint valami boszorkánylatin?
Tényleg gyerekkorom óta szilárdan hittem, hogy ez a folt, amint a neve is mondja –

HELÉN Gyermeki hiedelem! Látod, te gépkocsitulajdonos, mi történik, mikor a gyermeki hiedelem rabja babonásnak nevezi a másikat? Fogalma sincs, miről beszél.

A bozót mögé mennek.

10.

Titánia Cypriánnál a műtermében.

TITÁNIA Daidalos: teheneket is tudsz építeni?

CYPRIAN Mit keresel te itt? Nem hívtalak. Menj utadra, mű. Ne ijesztteless!

TITÁNIA Vágy, vágy!
Hallasz engem?

CYPRIAN Nincs több hozzáfűznivalóm. Új munkán dolgozom.

TITÁNIA Most még megtart és megóv az érzékek zűrzavara. Most még lélegzetének köde beburkol tébolyával. De ha magamhoz térek egyszer, azt a szívem nem éli túl... Daidalos: Megőrülök egy bikáért!

CYPRIAN Minek neveztél engem?
Holdbéli Titánia, te túl könnyen játszol
azzal, aminek látszol, mindent összekavarsz.
Nem szerencsés ennyi alakot egyszerre belakni.
Gondolj bele, milyen komoly
következménnyel járnak fenséges tetteid,
mert minden tetted új törvényt teremt.

TITÁNIA Azt én is jól tudom.
Te ne oktass ki engem.
Nem Daidalos vagy, a figurakészítő?

CYPRIAN Én a Cyprian vagyok. Másképpen Cyp.

TITÁNIA

Ugyan, ugyan. Ne bújócskázz tovább.
Te vagy a fickó, aki Minósznak s a gyerekeknek
az életre kelt bábokkal örömet szerzett,
és más aranyos játékokkal is.
És te voltál az is, aki a hangyát
egy cérnaszállal átküldted a kagylón...
Könyörgöm, most *énrajtam* segíts!
Egy szegény asszony vagyok, aki tüzel.
Sikítok, minden porcikám a
a fehér bestia után sikolt.
Kín gyötör érte, hamuvá éget!
A szeméremajkam duzzadt-kemény, mint egy tehéné,
a pattanásig feszült rózsaszín bőr alatt
különös dudorok dagadnak; a nehéz, ragacos nyálka
nem nő folyása: már szinte tehéné!
A pofám forró bűdössége: kész tehéné!
Fájások, fájások... De nem: ez csak a vérem zubogása,
a hosszú, véget érni nem akaró reszketés,
a termékenyülésé –
Csinálj egy tehénsegget nekem!
Nem bírom ki másként, különben nem jön el.
Amilyennek most kinézek, ez az emberi soványság
nem hat rá, nem izgatja föl.

CYPRIAN

Tán még emlékszel:
én is megőrülök egy csodálatos illetőért,
aki ügyet se vet rám.

TITÁNIA

Nem tudod, milyen nagy kínban vagyok.
Az emberek nem tudják, mi a kéj.

CYPRIAN

Legalább most átérzed, milyen a kedvem,
mikor a fekete fiút akarom.

TITÁNIA

Széles és kerek toldást csinálj,
és mohapuhát, de nehogy otromba legyen!
Hófehér lágyéka van a kedvesemnek,
a nyakában jácintkoszorú,
és homloka oly sima, mint a márvány.
Daidalos, úgy szégyellem magam: mit keresek
ilyen szűk asszonytestbe préselődve?
Miféle félig élő hullát kínálok
föl az én isteni bestiámnak?

CYPRIAN

Régebben volt gyakorlatom az ilyen nagyobb pasztikákban –

TITÁNIA

Tehenet, egy üreges tehenet!

CYPRIAN

Nem, nem. Én Oberont szolgálom...

TITÁNIA

Belemászok és ráborulok a vázra –

CYPRIAN

Kis szerencsével meg tudnám csinálni.
De én Oberont szolgálom...

TITÁNIA

És ahol vékony vagyok, ott puha kendővel kibéleled.

CYPRIAN De csak ha átengeded a fekete fiúdat!

TITÁNIA Fekete fiú, fekete fiú.
Fogalmam sincs, kiről beszélsz.
Ugyan mit kezdjek vele?
Fiút vagy férfiembert soha többé
meg nem kívánok: én, Pasiphae,
alkalmatlan lettem mostantól
otthoni közösülésre.

CYPRIAN Tehát átengeded nekem Normant és többé
nem befolyásolod? Megígéred?

TITÁNIA Megígérem. Amit a legjobban szerettem,
odaadom, csak legyen gyönyörű, mint egy állat.
Azt látom, amit ő: csak fát, csak tengert, csak mezőt.
Az éjszakáim, mint ő, hófehérek.
Sötét tájra az álmatlanság fénye hull,
az ő nászfehérségétől szemem elvakul.
Hadd tegyem boldoggá,
és szarva hegyéig bizsergő örömmel
térjen vissza hozzám, bár állnánk már
egymáshoz oly közel, hogy vérem minden cseppje
ezt zsibonganá.

11.

A parkban. Helma csípőjétől lefelé összenőtt egy fával. Georg átöleli a fa törzsét.

GEORG Wolf Helént szereti, nem téged szeret!
Eltékozlod a legszebb éveidet.

HELMA Ugyan, én évről évre elvirágzom és mindig újra zöldbe borulok.
Árnyékot adok, friss lélegzetet, védelmet nyújtok a rossz idő és a
vihár ellen, suttogok és nyögök. Csak nemzeni nem tudok vele.
Állandóságot és biztonságot kínálok neki, törhetetlen hűséget és
egészséges életritmust. Az öregségemtől és kopárságomtól nem kell
tartania, mert minden évben keresztülgázolok ezen a fázison, és a
következő évben ismét ifjan állok az oldalán, hogy fölgerjesszem
szerelmi érzéseit. Közben csak nem ijed meg a nevetséges,
göcsörtös, nyikorgó ventől, nem igaz?

GEORG Elment az eszem, amikor Helént feleségül vettem. Csak a testét
láttam. Olyan volt, mint egy pompás városkapu, amelyen át fényes
diadallal vonultam be. De a kapu mögött komor kisváros lapult,
egy minden képzeletet fölülmulóan nyomorúságos koszfészek. A
csalódás hatására szinte egy pillanat alatt érett férfi lettem. Az
eszem és az érzéki vágy is egyet súg most: te vagy a jobb nő, rád
van szükségem.

HELMA Ha már nem tudom megtartani azt, akit szeretek, azért nem kell,
hogy ki is gúnyolj ezért.

GEORG Nem gúnyollak! Rólad álmodom. A szádról, a szemedről, a szomoruságodról. Az arcod egészen átjárja az enyémet. Mintha te volnék, amikor mosolygok, amikor morgolódom... Jaj, szédülök, minden zuhan! A kezedet! Egy pillanatot muszáj megpihennem. Szerelmesnek lenni olyan fárasztó.

Helma eltűnik a fából. Röviddel ezután Helén lép ki a bozót mögül.

Tudod, mit álmodtam?
Mezítláb jártál
a gabonaföldön, a kalászek csúcsain,
és könnyű voltál, és vidám, és távolodtál.

HELÉN Van képed azt a hányást mesélni nekem,
amit valaki más mellett álmodtál?!

GEORG Mostanában olyan elveszettnek látszol a szűk látóköröddel.

HELÉN Tehát ez az egész színlelés volt csupán?
Ennek semmi értelme. Tegnapig így szeretni valakit, ma pedig simán elhagyni. Emögött nyilván valami gonosz szándék lappang, hogy megkínózd a másikat, valami aljas, nem?

GEORG Te vagy az! Korábban jó voltál,
de a te hirtelen jellemváltozásod mindent felkavart, és két ember,
aki eddig lényegében idegen volt egymásnak, most egymásba szeretett.

HELÉN Dehogyan szeretett!
Jó, menj csak el hozzá, ne törődj semmivel!
Ilyen tucatárut nem találsz minden bokorban.

GEORG Nem kellene ennyire lenézned.
Ettől még nem leszel nála külön.

HELÉN Velem legalább valamit kockáztattál volna!
Annyi ismeretlent, annyi páratlant halmoztam fel a számodra magamban. De te gyenge vagy és nem akarsz megismerni. A kis csorgót választod, a búvóhelyet, a vacsorát, a műszerfalat –

GEORG Ahogy vesszük, Helén.
Való igaz, nehezen vontam ki magam a hatásod alól. Míg öleltelek, hajlottam rá, hogy osszam a cifra nézeteidet is. Az ember mindenben egyetértésre törekszik. Olyasmiket, amit te hangosan kinyilatkoztatsz, magamban én is mondok halkán, ilyenek nekem is eszembe jutnak. De az ellenkezőjük is. És ha a számat kinyitom, mérlegre teszem, mit beszélek. Amit mondok, illik a világ jelen állásához. Ezt a szakmám is megköveteli. Te megengedheted magadnak, hogy lemerülj a lelked bugyraiba. Én dolgozó ember vagyok, nekem hasznossá kell tennem magam. Nem, Helén, ennek nem lett volna jó vége köztünk. Végül is én téged nem értelek. Kit ölelek, amikor téged öllelek? És milyen tiltott eszmét csókolok az ajkaidon? Napról napra egyre csak hátrálsz, olyan területekre tévedsz, ahol személy szerint nekem semmi keresnivalóm. Tegnap fajvédőveszettség, ma jámboristenhit, holnap babona és mágia, maga a középkor, és holnapután talán már egy kis kannibalizmus.

HELÉN Ravaszul azt mondd: ennek nem lett volna jó vége köztünk. De közben szívtelen lettél. Szerinted ez rendben van?

Eltűnnek a bozót mögött. Jobbról Helma lép elő.

HELMA Mit művel velem ez az ékszer? Hirtelen nagyon kapós lettem, de ezzel együtt fájdalmasan duzzad bennem a gyanú is, és minden hamisságra érzékeny vagyok. Nem akarok az igazság betege lenni! Inkább becsapom magam és hagyom magam becsapni. De nem. Akkor megint hoppon maradok...

Jobbról Georg lép ki a bozót mögül.

GEORG „Hollót galambért ki nem ad cserében?”
Hát nem olyan vagy, mint egy galamb, lágy, gömbölyded és a szerelem bolondja? Végtelen gyönyörűségemet találok benned. Neked fogalmad sincs arról, hogy a vágyam téged már milyen félelmesen feldarabolt. Magamban csak levágott tagokat látok, csupa elérhetetlen dolgot: melleket, combokat, csípőt! Levágni a fejet, levágni a lábakat! Egy láncfűrész gyilkos nem mészárol nagyobb kéjjel, mint az én elvakult képzelőerőm.

HELMA Miket beszélsz? Kezdek félni.
Az én vágyam mindig arra irányult,
hogy boldoggá tegyem a férjemet.

GEORG De ezt nem éred el soha!
Nemrég kérdeztem tőle: tényleg nem érzel
semmit ezek iránt – a dolgok iránt,
amikről én olyan vadakat álmodok? Erre ő:
„Azt hiszem, semmit.
Nem érzek semmit ezek iránt
a dolgok iránt. Igen: dolgok lettek a számomra
rég. Mint a mustár és a lépcső”...
Hogy mondhat egy ember ilyen szörnyűséget!

Wolf lép ki a bozót mögül.

GEORG Wolf! A farkas a mesében! A név illik a legjobb barátomra.

WOLF Figyelj: tartsd meg a vacak Helénádat! Nekem nem kell. Lehullt a hályog a szememről: nem ő az! Jött az érzelmek földcsuszamlása, és egyszercsak semmivé lett. Nem tudom, mit ettem rajta ilyen sokáig. Rejtély. Bocs, nem téged akarlak bántani, drága barátom... Mindazonáltal most sokkal boldogabban térek vissza az otthonomba.

GEORG Helmával akarsz maradni?
magában
Ez rossz nekem.

HELMA *Georgnak*
Ne higgy neki!
Csak úgy tesz. A szavakkal játszik – ugyanúgy, mint te!

GEORG Én nem játszom. Ő viszont csak úgy tesz.

HELMA Nem arra megy ki ez az ál-csetepaté, hogy még kanosabban bújgasson vele az ágyba?

GEORG Még egyszer utoljára: tehát te ezzel a Helmával akarsz maradni?

WOLF Igen, az én Helmámmal.
Nagyon jól kijövök vele. És ezt nem lehet mindenkiről elmondani.

GEORG Jól kijössz vele. Ez lett abból, hogy „Szeretlek”? Micsoda szenvedély! Micsoda láz! Helma, hallod ezt? Hallod, milyen félszívvvel tér vissza hozzád?

HELMA Ha ennek a félszívnek a fele igaz volna, már rég hurrát kiáltanék.

WOLF Belefáradtam a keresésbe. Már tudom, hol a helyem. Mostantól kerülöm a kéjek csereberéjét, és kis birodalmam határai közt maradok.

GEORG A birodalmadat csak addig bírod, ameddig a farkad nyújtani bírod. És ide a farkad többé be nem teszi a lábát. Ezt garantálom.

WOLF Na persze, te el se tudod képzelni, milyen az, amikor az embernek egy ilyen szép, forrótestű nő a felesége, aki a megfelelő helyen feszes és gömbölyű. Ráadásul megértő és impulzív. Egy magamfajta férfi kívánhat magának ennél jobbat?

HELMA Jaj, legalább a barátnője lehetnék ennek a Helmának!

GEORG Mit akarsz te nekem bemesélni!
Régóta érzem, hogy engem ehhez a nőhöz sokkal mélyebb kötés fűz...

Helén jön jobbról a bozót mögül.

HELÉN Kötés fűz, kötés fűz? Síelésről beszéltek?

GEORG És részedről szerintem egyáltalán nem fair, hogy hirtelen kiugrasz, mint krampusz a dobozból csak hogy megijeszsd Helmát és összezavard, persze csak azért, hiszen ismerlek jól, mert a javamra nem mondasz le könnyen semmiről.

WOLF Jaj, mintha nem tudnám, mi rejlik a szavaid mögött! Te meg Helma, ugyan szégyelld már magad! Drágám, egy szavát se hidd el! Tőle tudom,
Helénre mutat
megbízható forrásból, hogy ezt az egészet csak azért csinálja, hogy féltékennyé tegye Helént, és ennek a mélyebb célja pedig az, hogy Helént kihúzza a világnézeti mocsárból, amiben vergődik.

HELÉN Ne higgy neki. Én ezt, sajnos, jobban tudom.
Kijelentem, bár nem járok jól vele, hogy Georg teljesen önállóan, minden egyéb szándéktól függetlenül, úgy éljek, halálosan szerelmes beléd. Hidd el, nem színlel, mint ahogy egy kóbor kutya sem játssza, hogy éhes.

HELMA Te is egy gyékényen árulsz velük? Arra szövetkeztetek össze ti hárman, hogy még jobban megalázzatok? Mit vétettem ellened, Helén, hogy ilyen undorítóan bánsz velem?

HELÉN Te? Elcsábítod, akit a legjobban szeretek a földön, és még te játszod a sértődöttet?

HELMA Nem igaz! Te küldted rám! Ez az egész egy rossz játék, aminek csak az a célja, hogy én is hozzátok hasonló őrült legyek! Csak mert itt engem mindenki megvet, azért bármit nem hagyok magammal megcsinálni.

HELÉN Ne izgasd föl magad. Ez az egész történet nem szól másról, mint egy rossz seggről. És a főszereplő benne – a te segged.

HELMA Több van bennem, sokkal több, mint ebben az üres babaarcban! Én nektek csak ajzószernek vagyok jó, mi?

HELÉN Ne aggódj. A ti ajzószeretek már régen én vagyok.

WOLF Elég! Vallok: Helma, feleségem, téged szeretlek egyedül a földön.

HELÉN Ne csúfold már.

HELMA Ugye, hogy ezt csinálják mind a ketten?
De te is!

WOLF Esküszöm: bálványozlak, és az irántad érzett szeretetem az övénél ezerszer megalapozottabb.

HELÉN *Georghoz*
Ilyen bágyadt vallomást még soha nem hallottam tőle.

GEORG Fogd be a szád! Ne avatkozz bele! Te... te niggerkurva!

Helén elfojt egy sikolyt.

HELMA Nyugodj meg. Csak szenvedélyedet akarja fűteni. Téged akar.

HELÉN Ha! Te szerelemtolvaj! Talán máris jobban ismered őt, mint én?

WOLF *Georgnak*
Nem mész ezzel túl messzire? Mit akarsz tulajdonképpen?

GEORG Törődj a magad dolgával. Te csak tartsd magad szigorúan az eddigi irányhoz. Akkor még van rá esély, hogy barátian végződik az összeütközésünk.

HELMA Én itt téged védlek, te laposmellű anorexiás hónaposretek, vedd már észre.

HELÉN Csak arra lennék kíváncsi, te kifestett lócitrom, hogy mi a francot tehetnél még értem?

HELMA Azt egyébként a magam módján tökéletesen értem, hogy a férfiak annyira vonzóknak találják azt az útszélien sötét lelkedet, hogy emiatt már szinte képesek eltekinteni a lapos vasalódeszka alakodtól.

HELÉN Lapos! Már megint lapos!
Az álmosítóan unalmas dumádért most felpofozlak!

HELMA Férfiak, állítsátok le kérlek!
Csak mert laposabb nálam,
ne gondoljátok, hogy ugyanolyan izmos vagyok, mint ő!

HELÉN

Férfiak? Férfiakat hívsz? Haha!
A férfiak előbb menjenek háborúba,
hogya újra megtanulják, hogy kell egy nőt szeretni!
Alapítsanak birodalmakat, suhintsa meg őket a halál szele,
hogya újra megérezzék egy nő ízét!
Nem vagytok ellenségek? Ugyan, dehogynem,
egy nő miatt, gyerünk, harcoljatok meg érte!
Vagy nem akarjátok egymást legyőzni?
A földhöz vágni egymást és átélni végre,
milyen is a diadallal zsákmányolt nő
szerelme? O no, you simply can't, you can't!
You talk it over and decide to agree.¹⁴
Mert mindenki mindenkivel kiegyezik,
és belülről mindenestül megpuhul,
vele a velő, a csont, a férfiporcogó,
ezekben a poshadt békeidőkben.
Poshadt! Poshadt! Poshadt!

GEORG

Asszony! Figyelj ide!
Most szépen elmész innen.
Nem akarlak a közelemben tudni.
Még egy szó és válunk.
Mint férfit és állampolgárt senki nem kötelezhet arra, hogy egy
jobboldali fanatikushoz kössem az életem. Te megörültél!

HELÉN

Uram, a szerelem üzött, hajtott utánad.
Ne bánts meg azzal, hogy örült vagyok.
Örültem érted, s fölébem nőtt az érzés –
Érzéseimben nem távolodtam tőled el. Most fogom az örültsége-
met, szépen kiviszem a városból, ebbe a lepecsételt dobozba zárom
– hogy biztonságban legyetek tőle.

*Oberon a baloldali karzatról kiabál: „Cyprian! Cyprian!” Utána megvilágosodik a színpad
baloldala. A fűvel benőtt töltésen, vérfoltos fehér lepedőn ott fekszik Titánia, hátsója egy
tehéné. A három fiú és a lány állnak körülötte, valamint Erstling a kis Höflinggel, a fekete fiú.
Helma, Georg és Wolf lassan közelednek. Helén egy falkiszögellésen ülve a bozótnál marad.
Titánia tehetetlenül csúszik-mászik a lepedőn. Valami olyasmit mond zihálva: „Küldjétek el a
gyerekeket! A gyerekeknek nem szabad így látni...” Cyprian tűnik föl az emberek között.*

12.

OBERON

Cyprian! Mit műveltél?
Ez az egész egy nagy művészi pechszeria!
Amit csak lehetett, elszúrtál mindent!
Ahova nézek, teljes szétesés!
Az igaz szerelem bimbója feketén
rohad el, s akik még korábban
ki sem állhatták egymást, most
megjátszott igyekezettel egymásnak esnek.

¹⁴ Ó, nem, erre egyszerűen képtelenek vagytok, képtelenek vagytok rá! Megbeszélitek és úgy döntö-
tök, hogy egyetértetek.

CYPRIAN   Nem te panasztad, hogy az emberek
                                  egymás iránti kedve megromolt?
                                  Hallgattam rád. Alkottam valamit.
                                  A te elképzeléseid nyomán.

OBERON   Cyprian! Mit műveltél!
                                  Ki parancsolta, hogy a titkos szert
                                  a nagykorú lakosságon próbáld ki,
                                  és elterjeszd az egész világon?
                                  Egyetlen megbízatás erejéig
                                  kölcsönöztem neked e ritka képességet, és
                                  beavattalak a szent titokba,
                                  amit te engedélyem nélkül alkalmazol,
                                  s a természet lelkéből
                                  tömegcikket csinálsz.

CYPRIAN   Talán temessem el a tehetségemet?
                                  És öregedő zseniként
                                  sikertelenül tengődjek tovább?
                                  Igazán gondolhattad volna:
                                  ami egyszer ilyen varázsosan bevált,
                                  azt többször is alkalmazni fogom.

OBERON   Nem lett volna szabad. Tilos volt.
                                  A bizalmammal bűnös-galádul visszaéltél.

CYPRIAN   Bűnös és galád. Nagy szavak.
                                  Ennél simább morálhoz vagyok szokva.

OBERON   Veszem észre! Fölveszed, amit le
                                  nem te tettél, és learatod
                                  amit nem te vetettél.

CYPRIAN   Mindig hozzátettem a magamét is.
                                  Nélkülem ezügyben nem jutottál volna messzire.

OBERON   Legyen átkozott az üzletelő tehetség,
                                  mely értelem s mélyebb cél után nem kutat!
                                  Le az amulettel! Le a talizmánnal!
                                  Dobjátok a szemétkébe, jóemberek,
                                  múltjon végre el ez a rossz divat.
                                  De ki lesz képes mindezt helyrehozni?

CYPRIAN   Mondd, hol rontottam el?
                                  A legjobbat adtam magamból, uram!

OBERON   Ez a legjobb is épp elég rossz volt.
                                  Minek fölkaparni a szürke ősidőket
                                  olyanokban, kik nem tudnak mit kezdeni vele?
                                  Minek fölkelteni a meztelen vágyat
                                  az emberekben, ha a korszellem s ruhájuk
                                  a vágy kiélésében csak korlátozza őket?
                                  Az eredmény: sok szellemi mozgáskorlátozott.
                                  Ne tüzeljük a lelket, ha nem tudjuk biztosan

hogy a szerelem helyett végül véletlenül
nem egy rossz gyújtós lobbantja be.

CYPRIAN

Mit érdekel engem a lejárt világrend?
Meg nem változtathatom. Én ezer
pillantást ajándékozok nekik, amellyel
érdekesebbé tehetik hétköznapijaikat;
ezért hálások nekem az emberek.
És nagyon örülök, ha általános tetszést aratok.
Idelent az idő uralkodik, édes úr.
Én csupán sietős útitárs vagyok.

OBERON

Egy véres mítoszba átrakni Titániát!
Ki így nem illőn megfűkezett, ünnepien szelíd,
hanem egy elvadult szörny-vendég a múltból,
akit te ráadásul sunyin még utókezeltél!
Üvölt, mint sebzett állat, a bikája után...
Na nem! Én rendes arcokat akartam látni:
okos gyönyört, nem buja vonaglást!

CYPRIAN

Szívesen szolgálom neked uram, de nem csak neked.
Jelenleg a tömeg alattvalója is vagyok.
Ezáltal új parancsolót is találtam,
nekem meg kell dolgoznom értük is.

OBERON

Hajszold a sikert. Ha még maradt benned
kis ügyesség, használd ki gyorsan.
Én minden befolyásom tőled megvonom,
és felmondom erőink szövetségét.
Ezennel elbocsátlak kedves Cyprian,
és hatalmától megfosztom minden művedet.
Magam is átváltozásra készülök.
Kockáztatva, hogy soha többé nem leszek
Újra Oberon, leszálok helyemről
és beszállok, egy a többi szerencsétlen
balek között, ebbe a szomorú történetbe.
Vedd hatalmam, hírnevem, megjelenésem,
oldódjon föl lényegem anyaga
az ő emberi atmoszférájukban.
Talán sikerül, és följavul kicsit.
Ha nem, úgy teszek magammal, mint Cypriannal:
Elbocsátom magam.

*Oberon eltűnik. A mezei töltésről lassan mind különböző irányokba indulnak. Titánia fárad-
ságosan mászik tovább. Georg elöl elmegy Helén mellett.*

HELÉN

Georg!

GEORG

Igen?

HELÉN

Nem maradhatna minden a régiben?

GEORG

Helén...

HELÉN

Rendben, rendben.

Sötét

IV

1.

Töltés a mezőn, másnap reggel. Wolf és Helma egymást átölelve alszanak. Valamivel alattuk ül Titánia, könnyű kabátban, modern ruhában. Mellette a tehénutánczat és a történelmi jelmez. Újra meg újra ámulva veszi szemügyre a maradványokat, föláll, közről is megnézi őket, aztán újra leül.

A töltés felső részén Erstling fekszik és alszik Höfling mellett, aki előző férfiméretében ül egy újság mögött. Jobboldalt elől jön Oberon, szürke utcai öltönyben és cigarettázik. Meghajol a háttérben levő emberek előtt és bemutatkozik: „Mittentzwei”. De ügyet sem vetnek rá. Túl halkan beszél. Cigarettát tartó kezét a magasba lendíti, mint aki magában beszél. „Túl halk vagyok”, motyogja, „még nincs meg a teljes hangerőm”. Újra elmegy. Később ismétlődik a jelenete, újra hiába. „Nincs értelme. Nem hallanak. Nem tűnök fel nekik.” Közben keresztülhalad a színen Cyprian, szintén öltönyben, és újra eltűnik. Egy mérőszalag van nála és olló, mér és korrigál mindent, ami az útjába kerül, egy a bozótból kiálló ágon keresztül egészen egy nadrágszíja csatjáig, amit levág. „Nem áll jól nekem” – vagyis a ruha –, „nem áll jól” – vagyis egy arány –, „Semmi sem áll jól” – ellenszenv –, „abszolút nem áll jól nekem”... Titánia sminkeli, púderozza magát, fésülködik, a púderdoboz tükrében szemléli magát. Wolf és Helma felébrednek. Egymásra hunyorognak és gyorsan kibontakoznak egymás öleléséből.

WOLF	Mi történt? Hogyhogy átölelsz?
HELMA	Fölébredtem, és láttam, hogy átölelsz.
WOLF	Mi történt?
HELMA	Nem tudom. Történt valami?
WOLF	Ilyen még soha nem történt velem. Még akkor se, amikor részeg voltam.
HELMA	Most lehet, hogy történt valami, de nem tudok visszaemlékezni rá. Lehet, hogy volt valami, de totál kiesett az egész. Teljes black out. <i>fölkel és fölveszi a kiskabátját</i>
WOLF	Mi lóg a nyakadban?
HELMA	Huhh!... Vagy úgy. Az izé.
WOLF	Undorító!
HELMA	Egy ilyesmi milyen gyorsan kimegy a divatból.
WOLF	Dobd ki.
HELMA	Hé! Nagyon drága volt.
WOLF	Le vele!

Helma letépi és a bozótba dobja. Mindketten el. Erstling felébred Höfling mellett.

ERSTLING Na, kisapa, mit olvasol ma reggel
az újságban, mint egy igazi felnőtt!
Nem értesz belőle semmit, mi, kiscsibém?

HÖFLING Már megint valami új gyümölcsöt fejlesztettek ki. Keresztették a
padlizsánt a paradicsommal. A végén mindent mindennel össze-
kutyulnak, a tesók.

Erstling kiegyenesedik és átpillant az újság fölött, aztán újra leül.

ERSTLING Höfling?

HÖFLING Igen?

ERSTLING Vége az álomnak. Tudtam, egy szép napon vége az álomnak.

HÖFLING Mi van?

ERSTLING Jézusom! Milyen gyorsan megkedvel az ember egy ilyen helyes
kiskölyköt!... Az édes pracliját fogom, nehogy átszisszanjon nekem
a piroson.

HÖFLING Építészetre már semmi szükség.
A belem kihányom. Egy okádék az egész.
fölkel, odadobja az újságot Erstlingnek, jobbra el a bokor mögött.

ERSTLING Hé! Te paprikajancsi! Várj meg!
utánafut

*Titánia a bozóthoz megy. Eltűnik, mint aki fellépésre készül a bozót ágai közt. Cyprian jön
balról. A bozót mellé áll.*

CYPRIAN Oberon? Hallasz engem? Oberon?

TITÁNIA Nincs itt.

CYPRIAN Titánia?

TITÁNIA Nincs itt.

CYPRIAN Pókháló, Moly, Borsóvirág?

TITÁNIA Nincs itt, nincs itt.

CYPRIAN Nincs itt, nincs itt!
Ég, föld, holdfény,
tengerentúl és emberfia?!

TITÁNIA Nincs itt, nincs itt, nincs itt.

*Cyprian el jobbra. Hátról a 2. fiú felmászik a töltésre. Simogatja Titánia jelmezét és utána
ráélvez. Elöl a bozót előtt áll a lány. A karjait kétfelé kinyújtja, mintha két fal között, és rá-
kiabál az elhaladókra: „Disznó!” „Disznó!”. Egymás után haladnak el: Georg, Helma, Wolf
dzsekijével a karján, és végül Oberon. A rákiabálás pillanatában megbotlanak, vagy félre-
ugranak. Oberon a bozót közelében marad dermedten, az arcát eltakarja a két kezével. A 2.
fiú a Titánia-jelmezzel előrejön.*

LÁNY Disznó!

2. FIÚ Nyugi.

LÁNY Oberonra mutat
Az a pasi az apám! Becsszó!

Az 1. és a 3. fiú kiugranak a bozót mögül és égő öngyújtójukat Oberon kabátzsebéhez tartják.

1. FIÚ   Apa, apa!
3. FIÚ   Hé! Apa, gyújts rá még egyszer!
1. FIÚ   Na, apa, gyújts rá még egyszer!
3. FIÚ   *sört locsol a meggyulladt anyagra*
Igyál még egyet apa!
1. FIÚ   Még egy kis sört, apa, gyerünk!
- LÁNY   Nico! Meghülyültél? Te meghülyültél!
Ez a Nico ráélvezett a szoknyájára!
Összegecizte a szoknyát, ez a szar!
2. FIÚ   Lesekedtetek rám, mi? Hogy tetszett?
Ja, én rögtön tudtam. Aztán hirtelen eljön
a szörnyű felébredés. Úr. Üresség. Várjatok csak.
Az a helyzet, hogy egész jól ismertem a nőt.
Egyszer írt hozzám egy levelet.

2. („Trója”)

Kopár terület. Kis háromszögletű telek, aszfaltozott talaj, feketepirosarany léckerítés. A földből egy rádió antennája áll ki, végéhez kicsiny NSZK-zászlót erősítettek. Wolf egyik fülét az aszfalthoz szorítja és a föld alól halkan és szaggatottan recsegő harmonikaszó és politikai szónoklatok keverékét hallgatja. Helma mellette egy széken. Wolf dzsekije az ölében. Oberon/Mittentzwei mögöttük a kerítésnél fel-alá jár és cigarettázik.

HELMA   Hogy bír egy felnőtt férfi totál belezúgni a saját hazájába! Mi hat meg könnyekig egy ilyen kiégett alakot, amikor a megfelelő német hangot megütik? Számomra örök rejtély. „Szeretlek, hazám, szégyen, büszke szülőhazám, szeretlek”... Örülök, hogy legalább ez műsoron van. Az egyetlen, ami még megindítja, az a nemzet. Különben alig folyik a vére. Totál apad. Az egyetlen, amitől még valamennyire össze tudja szedni magát, az az a bizonyos, egészen speciális recsegő hang. Örülök, hogy legalább ez műsoron van. Ki tudja, meddig még. Az én szülőhazafi koránkelőm! Ha nem ülnék mellette, félig olyan pudlikutyajól se érezné magát a szívében. Ő mondta. Az ember mégse születik hiába. De mi lesz, ha egyszer végleg beszüntetik az adást?! Ha alólunk, Trójából, a mélyrétegekből nem törne föl több hang hozzánk...! Akkor biztos, hogy nem tudnám megtartani. Egyedül nem volna hozzá erőm. Már egymás kezét se fogjuk rég. Miért is fognánk egymás kezét annyi év után? Így aztán sehogy se fogjuk egymást. Ő nem fogja az én kezemet, én nem fogom az övét. A leghalványabb kísérlet a véggel volna egyenlő. Nem tudom, mi mást éreznék, ha megfognánk egymás kezét, azon kívül, hogy visszavonhatatlanul vége. Elmúlt, nincs tovább. „Élj boldogan, szívem” – „Élj boldogan, hú lélek”. Egy kézszorításnak egy ilyen megszólalás lenne a természetes következménye. Egész automatikusan jönne. Mirnix dirnix. Nesze

semmi, fogd meg jól. Ilyen szavak fakadnának az ajkunkról, mint kristályvizű forrás, ha egyszer kezet szorítanánk. Úgy van: a legtisztább vizű búcsú. Semmi „ha”, és semmi „amennyiben”, hogy úgy mondjam. Még ha mondjuk el is esne, és nem bírna föltápaszkodni, én akkor is a háta mögé lépnék, a hóna alá nyúlnék és a keresztcsontjánál támasztanám meg a térdemmel. Így képzeltem el magamnak. Soha nem lépnék oda hozzá szemből, és húznám föl a karjánál fogva. Még hogy szemből! Ez is egy ilyen probléma. Nem bírom rávenni magam, hogy egyenesen előlről ránézzek. Erre képtelen volnék. Pedig milyen szép is volt, milyen páratlan valami, szemtől szembe egymással – ő, és hogy örülni tudtunk régen egymásnak! Ez teljesen kizárt. Ugyanaz volna: szemből. Szemtől szembe. Kézszorítás, ég veled, elmúlt, nincs tovább. Egyik a másíkból következik. Egészen magától menne, automatikusan. Óvakodnék tőle. Mindketten óvakodunk. Úgy ülünk mindig egymás mellett mint a varjak és ugyanazon a látómezőn osztozunk. Egy srévizaví a véget jelenté. Visszavonhatatlanul. Ha ez a férfi és én egymással szembejönnénk, rögtön tudnám, hogy elmúlt. A leghalványabb szemtől szembe nézés is biztos jele volna annak, hogy ideje menni. Bizonyos körülmények között ez hipp-hopp megvan. Egy pillantás, egy lépés egymás felé, egy kézfogás, egy ég veled. Az egyik hozza a másikat magával. Elmúlt, nincs tovább. Még ha egyszer a bevásárlásból két nehéz bevásárlószatyorral is jönne haza és ki kellene nyitnom neki az ajtót, akkor is lehajtott fejjel tenném, mintha csak a két dagadó táskája után epednék. Erre már rég föl vagyok készülve. Soha nem emelném túl magasra a fejem, hogy megkérdézzem, gondolt-e a mindennap szükséges, mindennap friss habcsókra, amiről oly könnyen megfeledkezik, és ami később annyira hiányzik neki. Már ez: valamit kérdezni tőle! Ez határozottan a legbiztosabb módja annak, hogy beinduljon egy ellenőrizhetetlen láncreakció. Kérdés, pillantás, lépés, kéz, vége. Közben milyen felejthetetlen élvezet! Egy könnyed, modern, rugalmas kérdésre egy mélyről jövő, ősrégi felelet! Mit nem adnék érte, ha egyszer újra tetőtől-talpig köröskörül megválaszolva érezném magam. Félek, tűzpirosan égne a szegény fülem, és megdagadna, mint a kakastaréj... De hova is kalandoznak a gondolataim! Egy feleletnek még a leghalványabb árnyéka is szigorúan a végét jelentené. Semmi, csak ennyi. Ezért is volna egy hozzá intézett kérdés az utolsó dolog, ami megeshetne velem. Ha már muszáj beszélni, akkor beszéljen mindenki önmagáért. Ha már kéz, akkor a sajátom. Ha már pillantás, akkor lehetőleg ugyanabba az irányba, kérem. Ha egyáltalán, akkor így. Minden más egyenlő volna a pusztá öngyilkossággal. Végül is hallom. Rajong a hazájáért. És azt is gondolhatnám, hogy ő is hall engem. Szóval nem úgy áll a dolog, hogy egyáltalán nem figyelünk a másikra. Egyszerűen csak a végeletekig békén hagyjuk egymást. Én nem úgy szeretem a hazámat, mint ő. Őt szeretem. Ha azt akarjuk, hogy sikerüljön, csak így kell tovább csinálnunk, mint eddig.

Oberon/Mittentzwei átugrik a kerítésen és barátságosan bár hangtalanul beszél mindkettőjükhöz. Wolf visszahőköl és megfogja Helma kezét.

A bozót előtt. A fekete fiú jön balról. Cyprian egy dobozt vesz ki a zsebéből, kinyitja, kivesz belőle egy figurát és a nyitott tenyerén tartja.

CYPRIAN   Nézd csak. Ezt neked hoztam. Obszcén, mi?
                                       nevet
                                       Baromi obszcén, mi? A tiéd.
                                       Neked csináltam. Tessék.

A fekete fiú kiüti a figurát az előrenyújtott kezéből. Cyprian izgatottan lehajol, keresi.

CYPRIAN   Összetört...
                                       halkan
                                       Mocskos dög.

A fekete fiú Cyprian oldalának támasztja a lábát, és egy nyugodt mozdulattal felrúgja.

CYPRIAN   Ne, ne... Van pénzem. Pénzem is van.
                                       Itt van. Pénz, amennyit akarsz.
                                       Gyere ide, gyere, számold meg, számold meg a pénzt!

A fiú letérdel Cyprian mellé. Kiveszi a pénzt a zsebéből. Ebben a pillanatban Cyprian kezében két kézre fogott olló tűnik fel, amit a fekete fiú nyakához szorít.

CYPRIAN   Csináld. Csináld!
                                       lefelé nyomja a fiú fejét. A fiú lesodorja róla a nadrágot.
                                       Csináld. Csináld!

A fiú hirtelen elüti Cyprian karját, az olló kihullik a kezéből, a fiú egy kő után kap, Cyprian ujjai a fiú nyaka köré fonódnak, a fiú többször Cyprian arcába csap a kővel. Cyprian felemeli a fejét, a lábai vadul kalimpálnak. Hirtelen megdermed. A fekete fiú elfut.

A színpad majdnem teljesen elsötétül. A jobboldalon rövid időre felvillan a külvárosi ház, amelyben Helén most él. Majdnem üres tér, a háttérben ajtó nélküli kijárat néz egy homokútra. Balra ablak, előtte asztal és két szék. A jobbfalnál háttámlás szófa, rajta lepedő. Mellette mosdóállvány, azon mosdótál, korsó. Egy fekete anorákot viselő férfi, a fejére húzott csuklyával, fekete farmerban és fekete cipőben, lassan kimegy a szobából és a homokútra lép.

Helén, aki a szófán fekszik, fölegyenesedik. Sötét.

A színpad baloldalán kiáltások hallatszanak. Wolf üvölt: „Agyonverték a faragót!” Fialat és öreg hangok kórusa felel rövid staccatós kiáltásokkal, amelyek a műlesikláskor felhangzó lelkesítő buzditáshoz hasonlítanak: „Ho ho ho ho ho!” Wolf, az egyre dagadó kórushoz: „Mit kiabáltok? Nem értelek titeket!”

A kórusból nevetés tör ki. Azután kivilágosodik a színpad baloldala. Oberon áll a halott Cyprian mellett.

OBERON   Én nem akartam ezt, Cypriánom.
                                       Én nem akartam ezt!
                                       De megakadályozni mégse tudtam.
                                       Már nem vagyok a te urad,
                                       csak az ostobán selypítő útitársad.
                                       Nem telik többre tőlem.
                                       A játékba, amit kieszeltem,
                                       saját elfajzásom is bele van kalkulálva.

Vége a vitának, Titánia: a szerelem veszített!
Ügyelj rá, szökj az idő elől,
mielőtt hosszú karjával utolérne.
Nekem már túl késő.
A hatalmam, a hírnevem: üres,
az arcom olyan lapos és általános,
akár egy papírmaszok,
amit egy játszadozó gyermek elhajított,
s most a szél kergeti kedvére a porban.

4.

Helén a külvárosi házban. A falakon obszcén firkák. Helén a szőfán ül, a fekete ruhás férfi egy széken az ablaknál. Nem látszik belőle más, csak a háta és a térdén összefont csontvázujjai.

HALÁL Hivattál?
HELÉN Nem! Én nem hivattalak!
HALÁL Furcsa.
fel akar állni
HELÉN Maradj.
Te mindig az a Rémisztő voltál, ami most vagy?

A Halál megrántja a vállát.

HELÉN Figyelmeztetni akarsz? Azt akarod,
hogy jobb életet éljek?
Azt akarod, hogy téged...
mégiscsak a karomba vegyelek?

HALÁL Nincs túl sok mondanivalóm. Az égvilágon semmit se csinállok.
Egyszerűen csak itt vagyok. Ez voltam mindig, egy cimbora, aki
nem képvisel semmit, csak azon csodálkoztam, hogy miért nem néz
rám soha senki.

HELÉN De hiszen te vagy a Halál. Hatalmad van.

HALÁL Nem hiszek benne.

HELÉN Játsszod a kicsit, játszod a kedveset –
csak azért, hogy megnyerj magadnak?
fölkel, a küszöbhez megy
Milyen csöndes itt, igaz?

HALÁL Igen.

HELÉN Nagyon csöndes.
Minden reggel, mikor a nap a domb fölé mászik, még azt gondo-
lom, hamarosan jön a postás, mindjárt fölkel a szomszéd. De ez itt
hiányzik. A nap nyugodtan hullámvasutazhatna az égen, de itt
mindig örökre csönd maradna.

HALÁL Igen.

Helén a Halál felé fordul.

HELÉN   Tehát te vagy a Semmi.
Egy emberke.

A Halál kuncog kicsit, felhúzza a vállát.

HELÉN   Mekkora láрма! Mekkora hűhó!
És aztán jön – jön:
a kis haver.

HALÁL   Igen. Így van ez.

HELÉN   Hol vannak a felcsapó lángok,
a felcsapódó ajtók, hol marad a Gonosz?

HALÁL   Na ja. Rosszabb is lehetne, nem igaz?
föláll

HELÉN   Ne gyere túl közel!

5.

(„Magafajtájúak”)

Titánia a karzaton. Lent egy körpad előtt három fiatalember fehér sportruhában. Az 1. fiatal-ember éppen lehúzza hosszú fehér nadrágját. A 2. fiatalember fölteszi lábát a padra, megköti a fehér cipője fűzőjét. A 3. fiatalember éppen áthúzza pulcsiját a fején. Ebben a tartásban maradnak, amikor Titánia fentről odakiált nekik.

TITÁNIA   Közületek, akik olyan egyformák vagytok, mint három jól meggyúrt hógolyó, az egyik az én szerelmem és uram-parancsolóm. Ahogy most itt álltok, nem ismerem föl köztetek. Aranyhangja van, és rendes haj a fején. Tudom, hogy a magafajtájúak közé rejtőzött el, akik hozzá a megtévesztésig hasonlítanak, különben már rég megtaláltam volna. Keresés közben, és nem voltam rest keresni, még soha nem találkoztam olyanokkal, akik ennyire hasonlítottak volna egymásra, mint ti hárman ott lent, ti sportemberek. Szólj elsőnek, te a hosszú nadrágját lehúzni akaró ember.

1. FÉRFI   Nekem tényleg aranyhangom van és rendes haj a fejemen. De még életemben nem voltam szerelmes. Ezért szóba sem jöhetek.

TITÁNIA   Most szólj te, cipőfűzőbekötő ember.

2. FÉRFI   Nekem is aranyhangom van és rendes haj a fejemen. De otthon egy feleséget és két kiskorú gyermeket tartok el. Ezért nem lehetek az, akit keresel.

TITÁNIA   Most szólj te, pulcsijátafejénáthúzó ember.

3. FÉRFI   Nekem fölösleges megszólalnom, mert nekem nincs aranyhangom.

TITÁNIA   Húzd le a pulcsidat, hogy jobban halljalak. Nekem gyanús, hogy te vagy az, akit keresek.

A 3. férfi áthúzza pulcsiját a fején, de a karjain nem húzza le.

TITÁNIA Most beszélj!

3. FÉRFI Nincs aranyhangom és ezért nem lehetek az.

TITÁNIA Még hogy nincs aranyhangod! Ne légy olyan szerény, az úgysem segít rajtad. Nem kell bujkálnod mások elől. És a hajad is nagyon rendes.

3. FÉRFI Igaz, de ahhoz én túl félénk vagyok, hogy egy hozzád hasonló nő szeretője legyek.

TITÁNIA Pulcsiember, Nadrágember, Cipőfűzőember!
Az egyik lesz az közületek. Tudom.
De hozzád, meg nem pillantott gyönyörűségem, aki értesz hozzá, hogy hazug, csalárd módon miként vakíts el, nincs több kérdésem. Figyelmeztetlek! Állj ki a többiek elé, mutasd meg magad. Figyelmeztetlek, mert én kész vagyok elmesélni a két barátodnak, mekkora istencsapása vagy, milyen egy faragatlan tuskó, milyen egy gyáva nyúl. Hogy mekkora csaló vagy, azt maguk is látják!
Na? Mi lesz már?... Te ott! Lépj elő. Te vagy az.

3. FÉRFI Ki? Én?

TITÁNIA Ki más? Azt hiszed, nem ismertelek föl rögtön, anélkül, hogy az arcodat láttam volna, csak ahogy ott álltál, a pulcsival a fejedben, ó, én egyetlenem!

3. FÉRFI Mért pont én?

TITÁNIA Ha! Tipikus! Mindig a fülemben cseng:
„Mért pont én?” De sokszor hallottam ezt! Ahányszor arra kérlek, hogy gondoskodjon a borról, vagy tegyen virágot az asztalra. Ó, az ő imádnivalóan rossz modora!

3. FÉRFI Pillanat, pillanat! De ha mondjuk kerülhetnék is abba a helyzetbe, hogy a szeretőd legyek, azért számomra tökéletesen érthetetlen, hogy miért rám esik ez a konok gyanú? Egyáltalán hogyan? Mit csinállok olyan rettentő másként, mint ez a két másik úr, akik ugyanúgy szóba jöhetnek?

TITÁNIA Nadrágember! Ismered ezt az alakot?

1. FÉRFI Kit – a Pulcsiembert?

TITÁNIA Őt.

1. FÉRFI Most a gyepen találkoztam vele életemben először.

TITÁNIA És te, cipőfűzőember, ki ez a nadrágember?

2. FÉRFI Én mindkét úrral most a gyepen találkoztam életemben először.

TITÁNIA Te jó ég! Teljesen összezavartok! Hát akkor hogy a manóba találak meg, te kerekelt oldott Isten! „Apolló elfut, s Daphne kergeti. Fordul a mese.” Szeretném jó szívvel lezárni a vitánkat: szeretlek!

2. FÉRFI Eh... most kire gondolsz?

TITÁNIA Rád!

2. FÉRFI De kérem, ne, ne hozzon ilyen kellemetlen helyzetbe.

- TITÁNIA Nadrágember! Kérdezni akarok tőled valamit. Válaszolj nekem nyíltan és őszintén. Minden ettől függ. Azt mondtad: még soha nem voltál szerelmes senkibe. Nos, nézz rám.
széttárja a kabátját
Nézz rám. Nézz meg alaposan mindent. Legeltesd rajtam a szemeidet. Így. És most kérdek meg tőled: belém tudnál szeretni?
1. FÉRFI Mit mondjak, el vagyok képedve. Ennyi szépséget egyetlen emberen még sohasem láttam. Megmondom, ahogy van, megmondom én: igen, beléd.
- TITÁNIA Cipőfűző. Feleséged van és gyereked. Hajlandó lennél elvenni mindennek ellenére?
2. FÉRFI Tudod, hogy sohasem hazudok – a válaszom: igen.
- TITÁNIA Pulcsi. Tegyük fel, egyszer az életben legyőznéd a félénkségedet –
3. FÉRFI Úristen! Ha megtennéd az első lépéseket felém, akkor azonnal, úgy értem: igen –
- TITÁNIA Tehát közületek mindenki kész lenne a szeretőm lenni?
1. FÉRFI Ezt a kérdést mostantól fogva nem elméletileg kellene fölvetni.
2. FÉRFI Kérem, ne dobja egy veszélyes gondolatjáték sovány csontját közénk.
3. FÉRFI Orrunkba sült hús illata kezd úszni, s mi lassan kezdünk arrafele kúszni.
- TITÁNIA Egyik közületek a legközönségesebb szélhámos, aki ezen az istentől elhagyott bolygón futkároz. Mert azt állítja, fogadja, esküszik rá: hogy szeretne tüstént belém szeretni, miközben ő az én meglógott hitvesem, aki ráadásul letagadja magát! Pfuj, sátánfajzat, mondom. Tudom, hogy hall most engem. Ott lent áll. És még egyet mondok neki, bele a szíve közepébe: Szentivánéj! Többet nem mondok. Most már tudja. Nézzétek: hogy elsápadt.
- A három férfi egymást vizsgálgatja.*
- TITÁNIA És ti, két másik alak, akik őt véditek és nevetséges hasonlóságokat mögé rejtitek? Mit kezdjek veletek?
3. FÉRFI Én nem védek senkit, és senkit sem rejtegetek. Higgy nekem!
2. FÉRFI Ha megtalálom a gazembert, rögtön kiszolgáltatom neked!
1. FÉRFI Nana. Maga rándult össze legelőször, amikor a hölgy hangja megszólalt a karzatról.
3. FÉRFI Igen, a pad határozottan zökkent egyet, amikor a maga lábán végigfutott a rémület.
2. FÉRFI Ha valaki, *maga* hagyja most már abba. Holtsápadt lett, amikor a hang megszólalt odafönt. A nyakszirtje olyan fehér lett, mint a fehéreneműje.
3. FÉRFI Maga ugyanolyan fehéreneműt visel, mint én. Maga csak ne mutogasson rám.

1. FÉRFI   Én egyiküket sem ismerem, uraim. De egyvalami, amit a hölgy is megemlégett, nekem is feltűnt: hogy a megszólalásig hasonlítanak egymásra.
3. FÉRFI   Ezt pont maga mondja, akit kiköpött olyan, mint ez az úr.
1. FÉRFI   Ez egy elég ostoba riposzt, ezzel nem jut messzire. Nyugodt lelkiismerettel kijelenthetem, hogy én vagyok itt az egyetlen, aki senki-re sem hasonlít.
2. FÉRFI   Ebben téved. Amikor bejöttem, rögtön arra gondoltam: menny-dörgős mennykő, maga és az az úr ott úgy hasonlítanak egymásra, mint két tojás.
1. FÉRFI   Maga is úgy találja, hogy úgy hasonlítok önre, mint ahogy ez az úr, a maga alteregója állítja?
3. FÉRFI   Nem. Távolról sem. Nem jutna eszembe.
1. FÉRFI   Na ugye! Ha maga engem önmagával nem lát hasonlónak, viszont ennek az úrnak mintha az ikertestvére lenne, akkor nyilván én vagyok az egyetlen félig-meddig összetéveszthetetlen itt.
2. FÉRFI   Hogy maga *őt* hasonlónak látja! Miközben nekem egyáltalán nem úgy tűnik, mintha az én alteregóm volna. Távolról sem. Én itt nem látok senki magamhoz hasonlót.
- TITÁNIA   Elég! Képtelenek vagytok rátalálni magatok között erre a csaló idegenre, aki úgy tesz, mintha nem ismerne a legutolsó pórusomig. Rám hárul, hogy ezt a hűtlen alakot fölfedezzem ebben a nagy és borzalmas férfiegyformaságban. Hallgassatok ide. Mindhárman kijelentettétek, hogy a szeretőim lennétek. Így volt?
- 1., 2., 3. FÉRFI   Igen, igenis, azonnal.
- TITÁNIA   De hogyan cselekedne akármelyikőtök, ha nem csak az ő, hanem ugyanakkor a másik két csibész gazember szeretője is lennék, mi?
- A három férfi olyan hangokat ad ki, mint akik meggondolták magukat. „Óh, ó”, mondja az egyik. A másik beszívja a levegőt a fogai között, szkeptikusan csóválja a fejét, a harmadik csalódottan csettint a nyelvével.*
- TITÁNIA   Már hallom is, hogy ez nem nagyon tetszene nektek. De ez azt jelenti, hogy készen állnátok a versengésre, hogy a végén az, aki a legjobban kitüntette magát, egyedül birtokoljon engem?
- A férfiak egyetértő moraja.*
- TITÁNIA   Egyszóval: megvívjátok értem? Kérdem tőletek: készen állnátok késhegyig menő harcot vívni azért, hogy engem birtokolhassatok?
1. FÉRFI   Ezt azért nem hinném. Vagy mégis?
3. FÉRFI   Nem föltétlenül.
2. FÉRFI   Ilyen mértékben ez ma már nem szokásos.

- TITÁNIA Igazán? És mit tenne bármelyiktek is, ha nem lennék a szeretője?
Cipőfűző!
2. FÉRFI Én egészen biztosan a seggembe harapnék. Már elnézést. De ha egy ennyire szép valami kicsúszna a markomból, nyilván arra gondolkodnék, hogy talán mégsem tettem meg mindent azért, hogy megszerezsem magamnak.
- TITÁNIA Nadrág!
1. FÉRFI Ha elkövettem volna mindent, és a végén mégsem kaptam volna meg magát, akkor, ha nem csalódom, a sértődöttet játszanám.
- TITÁNIA Pulcsi!
3. FÉRFI Ha engem kérdez, én nyilván azt mondanám magamnak: az ember végül álmodhat is önről. Ha már nem lehet másként, akkor éppenséggel, ha a szükség rákényszerít, álmodok magáról.
- TITÁNIA Tehát egyiktek számára sem jelentene valódi katasztrófát, ha nem kapna meg?
1. FÉRFI Kimondottan katasztrófának nem nevezném.
2. FÉRFI Pech! Kimondott pech.
3. FÉRFI Kár volna, de mit tehet az ember.
- TITÁNIA Nos, boldogságom meglágyíthatatlan őrizője, most mindhárman egy szájjal beszéltek, és ez nem más, mint a te gyönyörűszép, a te borzalmasan fáradt szád, Uram. Látom már, hogy hiába szólítottalak. A te közönyödöt soha nem fogom tudni legyőzni. Nem bírom tovább. Felismerhetetlenné váltál, és így soha nem akadok rád. Tehát feladom. Nem láttalak, és a legfontosabbat soha nem fogom tudni elmondani neked. Mert ezt egyedül csak te tudhatod. Higgy nekem, ez nem egy olyan nő szokásos titka, aki érdekesnek akar látszani. Vagy egy olyané, aki belegyalogol a közepébe az ajándékával. Az én ajándékom egy olyan igazság lett volna, amire igencsak szükséged lenne. Ami nagy hasznodra vált volna. Többet nem mondok. És nem pengő érc és zengő cimbalom lett volna, hanem egy szép dolog jött volna még hozzá, egy nagyon szép, egy különlegesen szép valami... De ezt már nem kapod meg. Csókollak. Éljen boldogan.
- elfut*
1. FÉRFI A végén kifejezetten meghatott.
2. FÉRFI Engem is. Beismerem.
3. FÉRFI Kolosszális disznóság az érintett részéről, uraim, hogy nem jelentkezett és nem lépett elő, ahogyan azt a becsület megkívánja, és nem hozta ennek a nagyszerű nőnek a tudomására, hogy a szeretője-e vagy volt, arohadtéletbejuhhé! Az ember vállalja magát, legalább ennyit tegyen meg! Utána még mindig ezer okot találhat rá, hogy mindent letagadjon. Mindig akad egy rejtékút a szabadba!
2. FÉRFI Tudja, igazán viccesnek találom, hogy éppen maga buzog ennyire. Kezdetől fogva maga volt egyedül igazán gyanús köztünk.

1. FÉRFI   Uraim: ez a nő annyi mindenben ment már keresztül. Ilyen erővel és szépséggel csak a szerelem igazi mártírnője rendelkezik –
3. FÉRFI   Ez, természetesen, meg kell mondom, szép kis trükk, úgy tenni, mintha tüzet fogott volna az ember. Tagadhatatlanul szép kis trükk. Maga, aki még életében nem volt szerelmes, és évekig élt ezzel a nővel, anélkül, hogy megmondta volna neki, hogy soha nem szeretete, éppen maga tesz úgy, mintha!
1. FÉRFI   Hallgasson! Maga hal! Maga a legrettenetesebb tévedés, ami életében ezzel a szenvedélyes nővel történhetett. Most itt gyáván elbújik a tisztességes férfiak háta mögé, és férfiként még csak meg se tud mukkanni!

Mindhárman a karzat alá mennek és átöltöznek.

3. FÉRFI   Hah! Könnyű, de tényleg ez a legkönnyebb, egy félénk embernek lekeverni egyet. Végül mindenki a félénket hibáztatja. Már megszoktam... Volt egy szeretőm. El akarok mondani maguknak valamit. Egy-kétszer jött havonta hozzám és kürtöskalácsot hozott. Azt megettük, és ittunk hozzá néhány pohárka vörösbort. Értik: egy test, egy lélek voltunk.
2. FÉRFI   Mondja: maga képtelen obszcén lenni, vagy csak nem akar? Már kint a gyepen is feltűnt, hogy folyton valami olyasmire tereli a szót, aminek logikusan egy halálimalacság lenne a vége, és aztán valami ostoba kávészüteménnyelsztorinál köt ki. Feleségem és gyermekeim lévén, nyilván én vagyok az egyetlen egészséges férfi ebben a társaságban. Maga, Jézusom!, maga még soha nem volt szerelmes, maga pedig – maga túl félénk ahhoz, hogy egy ilyen nőre, mint aki ott volt a karzaton, fölsegítse a kabátot!
1. FÉRFI   Más szóval: ennek a hölgynek a szeretőjeként csak egy ember jöhet számításba, aki egész idő alatt gyáva disznóként viselkedett.
2. FÉRFI   Hagyja abba! Nem muszáj minden szót rögtön aranymérlegre tenni!
3. FÉRFI   Dehogynem! Egyikünk a lehető legmocskosabb csaló, akit életemben láttam. Minden fáradságot megér kézre keríteni ezt az útonállót.
2. FÉRFI   Ha én volnék hármunk közül a legmocskosabb csaló, gondolják, hogy megengedhetnék magamnak egy ekkora bakit, hogy így elszóljam magam? Tényleg azt gondolják?
3. FÉRFI   Nem. Tulajdonképpen nem.

A karzat alól mindhárman katonai egyenruhában lépnek elő és háttal a rivaldának egymás mellett megállnak. Mindhárman keresztbefonják a karjukat a hátuk mögött. A középen álló jobbkezéről hiányzik a kesztyű. A másik kettő kissé hátrahajtott fejjel pillant a csupasz és nyugtalan kézre. Pillantásaik felvándorolnak és átható tekintettel méregetik a hozzájuk nem hasonló férfit.

6.

Georg és Wolf a parkban.

WOLF *távcsőt nyújt át Georgnak*
Látod azt a házat ott fent?

GEORG Igen.

WOLF Várj egy pillanatra. Mindjárt felgyullad a fény.

GEORG Helén! ... Hol van? Hol van ez a ház? Ki az a sötét pasas ott mellette? Oda kell mennem hozzá!

WOLF Nem. Ne avatkozz bele.

GEORG Az ablaknál áll és kibámul.
Olyan mintha engem nézne.

WOLF Az lehetetlen. Nagyon messze vagyunk.

GEORG De mégis úgy tűnik, mintha gondolatban engem keresne... Vendéget hívott vacsorára.

WOLF Nekem úgy tűnik, ez egy állandó vendég.

GEORG Összehajolnak az asztal fölött, megfogják egymás kezét. Oda kell mennem hozzá!

WOLF Maradj. Nincs értelme. Ne avatkozz bele.

GEORG „Ne avatkozz bele”! Mibe? Ki ez az alak? Lesöpröm a pályáról!

WOLF Nem fog sikerülni.

GEORG Ki ez? Hogy hívják?

WOLF Halál.

GEORG A keresztnéve mi?

WOLF Georg: ő a Halál.

GEORG Ne beszélj hülyeségeket. Hol lakik? Hol találom meg? Ezt a feketére glancolt majmot!

WOLF Vele akarsz megküzdeni? Hú!

GEORG A pokolba kergetem. Erre mérget vehetsz!

WOLF Jó, próbáld meg. Próbáld csak meg...

7.

Helén egyedül a külvárosi házban. Fölkel a szófáról. A lepedőn a csontváz fekete lenyomata. A mosdóállványhoz megy és megmosakszik.

8.

A parkban. Georg zilált külsővel, arcán fekete nyomokkal ül a homokrakáson. Wolf jön a bozót mögül.

GEORG   Képtelen voltam rendesen elkapni.

WOLF   Ő viszont téged alaposan megcincált.

GEORG   Ha el tudtam volna kapni, akkor most egy páratlan csontlelet feküdne előttünk.

WOLF   Egyszerűen a földhöz vágott.

GEORG   Nagy szám! Ha valakit elkaptak, mint engem, azt már könnyű oda-csapni.

WOLF   Akkor ideje elismerni, hogy Helén az erősebbel van együtt.

GEORG   Ja, ja. Te aztán meg tudod vigasztalni az embert.
Benned igazi öröme telik az embernek.
Közben hol voltál? Elbújtál a bokor mögött?

WOLF   Én figyelmeztettelek. Megmondtam, hogy ne avatkozz Helén dolgába. Tudom, hogy addig nem szabad beavatkozni, amíg ez az izompacsirta fut vele.

GEORG   Rohadt lidérc! Most mihez kezdjek?
Gondolod, hogy ennek is megvan a maga ideje?
Kérdeznék valamit tőled, Wolf.
Gondolod, hogy a mi Halálunk – úgy értem,
a Halál, aki a férfiakért jön, az egy nő lesz?

WOLF   Igazság szerint nőneműnek kellene lennie. Fekete fürtök, fekete mellek. Fogalmam sincs, mihez kezdenék, ha máshogy lenne. Ha az utolsó pillanatban egy ilyen férfiféle állna előttem!

GEORG   Szörnyen igazságtalan voltam Helénnel.
Fanatizmust és kapzsiságot hánytam a szemére.
Közben vérzett a szíve értem.
Milyen jogászan, milyen igaztalanul tud ítélni a lélek! Én súlyosan megsértettem ezt az embert, Wolf.

WOLF   Megértem, hogy megbánás gyötör.

GEORG   Megérted. De fogalmad sincs, hogy mekkora: ez bűn!

9.

Jobbról jön Erstling és Höfling.

HÖFLING   Most már hagyd békén azt a tárcát.

ERSTLING   Megörülök tőle. Nem tudom becsukni.

HÖFLING   Végül is mi van abban a tárcában?

ERSTLING   Egy sál.

HÖFLING Egy sál nem való a cigarettatárcába.

ERSTLING Egy selyemkendő!

HÖFLING Az anyád selyemkendője?

ERSTLING Hát persze, te paprikajancsi.

HÖFLING Ugye nem gondolod komolyan, hogy azt a kendőt bele tudod zárni a tárcába?

ERSTLING Mért ne tudnám? Szépen össze lehet hajtani, úgy, hogy beleférjen.

HÖFLING De látod, hogy nem megy.

ERSTLING Eddig még mindig sikerült!

HÖFLING De most kinyílt és nem záródik be többé.

ERSTLING Ez két összetartozó emléktárgy az anyámtól, az Isten szerelmére!

HÖFLING Kinyílt a tárca. Anyád gondol rád!

ERSTLING Baromság! Micsoda ócska szar.

HÖFLING Majd én.

ERSTLING Vidd innen a kezed!

HÖFLING Szép kis szar. Ajándék anyádtól.

ERSTLING Ne idegesíts te is még jobban.

HÖFLING Olyan, mint egy tátongó seb, a vörös kendő...

ERSTLING Ne haragudj, de amit mondasz, az nem csak tapintatlan, hanem hülyeség is a köbön.

HÖFLING Úgy bánsz velem, mintha személyesen én lennék a tárca.

ERSTLING Jottányit sem vagy elviselhetőbb, mint ez a rohadt tárca.

HÖFLING Kedvesem, én egyáltalán nem hasonlítok erre a tárcára.

ERSTLING Nem is állítottam, hogy úgy nézel ki, mint egy tárca. Hanem azt mondom: ugyanúgy az idegeimre mész, mint ez a tárca!

HÖFLING Az ember feszült helyzetben is tudjon különbséget tenni egy barát és egy tárca között.

ERSTLING Szerintem nincs olyan nagy különbség.

HÖFLING Mindkettő kedves a szívemnek, és mindkettő idegesít.

ERSTLING Akkor hagyj elmenni. Túl igazságtalan vagy velem.

HÖFLING Itt maradsz! Meg akarom neked mutatni, hogy igenis bezáródik ez a tárca. Aha! Nem tud bezárulni... Értem. A sál egyik csücske be-
ragadt a hátsó részbe. Így. Na most.
bepattintja a tárcát

HÖFLING Klappol. Látod? El se hiszed. Most már minden rendben.
zsebrevágja a tárcát

HÖFLING Csúnya szavak hangzottak el. Barátok között.

ERSTLING Ja, ja. Néha kell az is.

HÖFLING Nem tudom, nem kellene-e tisztáznunk, mi történt az előbb kettőnk között.

ERSTLING Engem hagyj ki belőle. Én nem vitatkozom.

HÖFLING Én nem vagyok holmi tárcá, amibe az ember szépen összehajtogatott sértéseket gyömöszöl bele, aztán bepattintja és zsebrevágja. Engem te ne vágj zsebre.

ERSTLING Soha nem hasonlítottalak egy bepattintott tárcához. Ez föl se került. Egy drága tárcához hasonlítottalak, amit nem lehet becsukni, és ami az embert, mint valami felmérhetetlen tárgy, rögeszmésen foglalkoztatja.

HÖFLING Csalhatatlan érzéked van ahhoz, hogy bizonyos hajmeresztő hasonlatokat utólag, a saját javadra meghamisíts. Csak mert kettőnk közül én vagyok a gyöngébb, és ez is csak azért, mert természettől eredő jószágom miatt jobban ragaszkodom hozzád, mint te hozzám –, eh, ezért már azt hiszed, hogy úgy bánhatsz velem, mint egy tárcával, ami végül mindig alább adja, és utána azt állítod, hogy épp ellenkezőleg, te valami felmérhetetlen és összepattinthatatlan tárgynak neveztél. Ez azonban nem felel meg az valóságnak. De kérlek szépen, te vagy az erősebb. Meghamisíthatod a történetet. A barátságunk történetét is meghamisíthatod, úgyhogy a végén lesz benne egy számár, aki fut a szekér után...

10.

A külvárosi házban. Helén háttal a falnak a kijárat közelében. A feketébe öltözött férfi a homokúton jön a ház felé. Amit átlépett a küszöbön, Helén a háta mögé ugrik és egy kendővel beköti a szemét úgy, hogy a csuklya mögött hátul szorosan összecsomózza. A feketébe öltözött férfi, mint a szembekötősdiben, vakon tapogat Helén után. Végül leül egy székre az ablaknál. Helén leül a szemközti szófára. Kintről Georg, Erstling és Höfling hangja hallatszik.

GEORG Uraim! Hogy állunk az eladási osztályvezető dolgában?

ERSTLING Nagyfőnök, azt hiszem, megtaláltuk!

HÖFLING Mittentzwei, eredetileg adatkereskedő.

ERSTLING Nagyon jó benyomást tesz.
Sajnos már nem a legfiatalabb.

HÖFLING A BTV-nél megvizsgáltattuk a szívét és a veséjét.

ERSTLING Herr Mittentzwei maga kezdeményezte, hogy alapos teljesítmény-diagnózisnak vessék alá.

HÖFLING Speedteszt, anticipációtávolság stb., az eredmények mindeddig teljesen kielégítőek.

ERSTLING Egyébként megnézted a BTV-nél a szempontkulcsokat? A korosztályi leépítésnél kicsit túl nagy játékteret hagynak.

HÖFLING Erstling, te drága ember! Az ágazatban mindenki tudja, hogy az öregedés a túlélés legnagyobb rizikója.

A három férfi belép a házba.

HELÉN   *föláll*
Georg!

GEORG   Jó reggelt, kedvesem.

ERSTLING, HÖFLING   Jó reggelt.

GEORG   Menjünk máshova, uraim.
Gyerünk, menjünk máshová. Jöjjenek!

A három férfi eltávolodik. Helén újra leül. A fekete ruhás férfi megpróbálja csontvázujjaival kioldani a szembekötő kendő csomóját. Nem sikerül, és ráébred, hogy tehetetlen.

V

1.

Éjszakai kávéház. Helma, Wolf, Erstling, Höfling, Oberon/Mittentzwei egy nagy kerek asztalnál. Egy szomszédos asztalnál Georg és Helén. Mögöttük, egy másik asztalnál a fiú és a lány. Egy pultos, aki az asztaloknál is felszolgál. Háttérben a cirkuszi függöny és a világos nyílása.

WOLF   Mittentzwei, meghívtuk önt, pedig balesetet szenvedtünk önnel –

HELMA   Ön velünk!

WOLF   És bár ön nekünk és a kocsinkban is súlyos kárt okozott.

OB/MIT   *halkan*
Vétlenül.

WOLF   Kérem?

HELMA   Vigyázz!

ERSTLING   *érthetővé teszi*
Vétlenül!

WOLF   A vétkesség kérdését egyenlőre ne feszegezzük.

HELMA   Meghívtuk, hogy még egyszer nyugodtan átrádjuk az egészet.

HÖFLING   Remélem, nem az a céljuk ezzel a meghívással, hogy alattomban valamilyen beismerő nyilatkozatot húzzanak ki belőle.

HELMA   Hát akkor tartsa szépen nyitva azokat a hiúzszekeit.

WOLF   A maga durva feltételezése nagyon rossz nyitány.

HELÉN   *a szomszéd asztaltól*
Talán nem ízlik?

WOLF   A zöldmártást is meg kell valakinek enni.

OB/MIT   Ha legalább zöldmártás volna.

WOLF   Kérem?

ERSTLING   Ha legalább zöldmártás volna!

WOLF   Tehát: ön nagy sebességgel kiszáguld a parkolóhelyről –

OB/MIT   *a fejét rázza*
Nem.

WOLF   De ön egyszer már elismerte, hogy a kereszteződésben merően bámult, éspedig balra, miközben jobbra akart kikanyarodni. Ön, kedvesem, az egész jobboldali sávot figyelmen kívül hagyta.

OB/MIT   Már rég besoroltam.

WOLF   Kérem?

ERSTLING   Már rég besorolt, amikor Önök száguldva érkeztek.

WOLF Autóvezető-oktató vagyok –

HELMA Eredetileg nem.

OB/MIT Sárhányó repült! Díszlécek röptek! Lőkhárító repült! Fényszórótörés! Elsőkerékkiesés!

WOLF Baloldali visszapillantó tropára ment!

HELMA Karamboldeformáció!

OB/MIT Hűtőrács repült!

WOLF Öt métert a levegőben!

HELMA Úgy néz ki, mint egy modern műalkotás.

OB/MIT Picasso.

HELMA Frissen dukkóztattuk nemrég a kicsikét.

WOLF Ez még a helyreállítási költségekhez jön.

HELMA Megvan a számla?

WOLF Természetesen. Lakkozás. Újralakkozás. Helyreállítási költség plusz újralakkozás.

HELMA Rozsdátlanítás nem volt?

WOLF Nem volt.

A függöny nyílásán át Titánia belép a térbe.

HÖFLING Mittentzwei, felállni. Jön.
Gyerünk már.

Erstling, Höfling, Ob/Mit egy sorban indulnak Titánia felé. Csönd támad.

TITÁNIA Ó! Ez melyik?

Ob/Mit egy picit felemeli jobbkeze mutatóujját. Titánia és ő egymás felé mennek. Átfonják egymás nyakát és összenyomják a homlokukat.

TITÁNIA Megismersz?

OB/MIT Igen.

TITÁNIA Akkor most örülsz?

OB/MIT Igen.

TITÁNIA Hogy vagy?

OB/MIT Jól.

TITÁNIA Ezek a barátaid?

OB/MIT Igen.

TITÁNIA Betegek?

OB/MIT Nem. Álmodnak. Csak álmodnak.

TITÁNIA Még mindig komoly hatalmad van, mi?

OB/MIT Igen.

TITÁNIA   És mint a penge!

OB/MIT   Igen.

Jobbra elöl leülnek egy asztalhoz.

WOLF   Mitternachts! Jöjjön már ide, ember.
Készítsen egy skiccet a baleset lefolyásáról.
Az asszonyka meg én is ezt tesszük.

OB/MIT   Igen.

Újra leül a többiek asztalához. Höfling ceruzát és papírt ad neki. Titánia nem tudja levenni róla a szemét. Többször odamegy hozzá és valamit a fülébe suttog. Ob/Mit félrefordítja a fejét és jóindulatúan mosolyog vagy halkan kuncog, rázkódnak a vállai. A pincér poharat hoz, lehajol Ob/Mit mellett.

PINCÉR   Na, mi a nevem, mi a nevem?

OB/MIT   A neved Martin Trowotzke.

PINCÉR   Úgy van. Végre megtanultad.
Már háromszor nem jutott eszedbe.

A fiú és a lány az asztaluknál.

LÁNY   Értsd már meg! Túl sokat ittam.
És akkor jött létre a testi kapcsolat. Ez van, hát istenkém!

FIÚ   Ez nem ment föl semmi alól. Ha részeg okoz balesetet, az ugyan-
úgy felel a bíróság előtt.

LÁNY   Nekem nincs büntudatom és kész.

FIÚ   De nekem van! Nekem már most büntudatom van attól, hogy vala-
mi történni fog velem hazafelé.

HELÉN   *a pár felé fordul*
De hát hogy beszélnek maguk? Hogy beszélnek?

GEORG   Ne figyelj oda, kérlek.

FIÚ   Tisztára elkurvultál...

LÁNY   Elkurvultam...

HELÉN   A jóérzésemet sérti, ahogyan maguk beszélnek. Ez engem sért,
igen. Meg akarnak sérteni?

FIÚ   Ha! És azt nem kérdezi meg, hogy sértene-e minket a maga magas
bankszámlái, meg a légszennyezés, amit a maga óriásautói kibocsá-
tanak?

HELÉN   Én nem sértem meg magukat a magas bankszámlámmal. Mivel
nincs. És nincs óriásautóm se. Nincs is autóm.

GEORG   Nana.

LÁNY   Elkurvultam. Nincs nekem erre semmi szükségem, hogy ezt hall-
gassam.
fölszál, előre megy

FIÚ Jó, menj csak, menj... Mindenkinek megvan a maga baja!

LÁNY *kiköp Ob/Mit előtt*
Hú! Egy ilyen arcot! Milyen egy kinézeted van! Pfúj! Uhh! Bassza meg!

OB/MIT Nem ismerem magát. Kérem, menjen innen.

A fiú visszaráncigálja a lányt.

OB/MIT Lehet, hogy én egy rendkívül csúnya ember vagyok.

HELÉN A háború összes rémsége nem lesz elegendő: ha majd az örökös pokoli kínok valósággá válnak, csak az ráz föl benneteket és térít észre!

FIÚ Vagy rögtön befogja a száját, vagy a nézeteit itt nyilvános vitára bocsátja!

HELÉN *nem tud visszavágni*
Na persze.

GEORG Hagyd már békén!

HELÉN A végén mindannyiunkat elsodor a gyengék áradata! ... Az ördög igazán megritkíthatná már kissé a soraitokat!

A fiú megkocogtatja a homlokát, és a lánnyal hátul el.

GEORG Helén, ez most mire volt jó?

HELÉN Mindazok után, amit végigcsináltam, igazán elvárhatnék egy kis tiszteletet, és hogy ne üzzenek csúfot belőlem.

GEORG Ugyan mit tud erről ez a fiú...
karjába akarja venni Helént

HELÉN Fáradt vagyok, Georg.

GEORG „Fáradt vagyok” – ez az új védő varázsigéd? Távozz tőlem sátán, fáradt vagyok, vagy mi?

HELÉN Mért nem értesz meg engem?

WOLF Ez a zene borzalmas...

TITÁNIA *Ob/Mit-nek*
Próbáld meg még egyszer!
Gyere! Próbáld még egyszer.
Nézz a messzeségbe!

GEORG Tulajdonképpen mit vársz tőlem?
Be akarsz költözni hozzám, anélkül, hogy úgy élnénk együtt, mint férj és feleség? Nem vagy hajlandó magadhoz engedni, mint feleség a férjét?

HELÉN Nem? Ez nem lehet?

GEORG Mért jöttél vissza? Helén!

HELÉN *feláll*
Hamarosan magad is rájössz, this bag of body is something you better not touch. Too bad for you. I'm no longer the same now, the one you see in your mind when you're staring at me.¹⁵

GEORG Nem vagy ugyanaz? Akkor ki vagy?
Megszaporodtál? Talán az a feketére glancolt majom téged –

HELÉN Ne légy ilyen otromba. Nyugodj meg. Inkább nyugodj meg.

GEORG Talán sellő lettél? Nem, nem: két hosszú és egyenes láb van itt! Valahova csak visznek...

HELÉN Keep your hands off, please.¹⁶
Ha kell, bebugyolálom és bevarrom magam, ha úgy könnyebb neked.

GEORG Te beteg vagy! Beteg! Nem vagy a férjed házába való! Micsoda ijesztő hazatérés ez! Máshova tartozol. Nem fogadlak vissza! Kéress magadnak valami mást! Nem fogadlak vissza, ha nem esküszöl meg rá, hogy az enyém leszel, amikor és ahol csak akarom!

HELÉN Inkább megcsonkítanám és felismerhetetlenné tenném magam, csak nálad maradhassak, és mindent elkövetek magam ellen, csak nyugodj meg.

Georg megfogja Helén karját és beleharap. Helén a tenyerével arcon löki. Georg a hátára esik. Erstling és Höfling odaugranak.

TITÁNIA *próbál Ob/Mit-tel*
Tudok egy partot –

OB/MIT Tudok egy partot

TITÁNIA Hol kakukkfű –

OB/MIT Hol kakukkfű

TITÁNIA Virágzik!

OB/MIT Virágzik

TITÁNIA Ibolya izzik, kankalin világít
Hol sűrű loncból szöve baldachin,
Alatta mályva nő, rózsza és jázmin,
Már elfelejtetted volna?

OB/MIT Dehogy.

TITÁNIA *nekidől*
Ah, én uram. Ez így nem megy. Így soha nem tudunk kibújni a bőrünkéből.

OB/MIT Tudok egy partot, hol kakukkfű virágzik. Ibolya. Ahol – ahol.

¹⁵ ...hogyan jobb, ha ezt a zsák csontot és bőrt, amit a testem, meg se érinted. Ez neked nagyon rossz lenne. Én már nem vagyok ugyanaz, aki voltam, amilyennek magadban látsz, amikor engem bámulsz.

¹⁶ Vedd le rólam a kezedet, kérlek.

TITÁNIA Gyere ide. Ennek semmi értelme. Csak egy Isten menthet meg minket.

Visszaülnek az asztalhoz.

ERSTLING *Ob/Mit-ről*
Milyen kedves ember.

GEORG Túl kedves. Ez még a reklámpostára is válaszol. Semmire nem tudjuk használni, uraim.

ERSTLING Azt is tudjuk, hogy Mittentzwei még nem érte utol a formáját.

HÖFLING Rá kéne kapcsolnia az iramra, ahogy focinyelven mondják.

ERSTLING Mint mindannyiunknak, alapjában véve.

Helén, Georg, Höfling hátramennek a függönyön át.

ERSTLING Mittentzwei, maga nyárimikulás, szép kis kalamajkát csinált nekünk.
követi a többieket

HELMA Tulajdonképpen borzalmasnak találom ezt a zenét.

WOLF Nagyon a szájamíze szerint beszélsz. Legalább mondd azt: is. Tulajdonképpen én is borzalmasnak találom ezt a zenét. Legalább mondd: is! Hé, balesettárs, mutassa csak a skiccét!

TITÁNIA Hagyják végre békén. Kérem.

Titánia és Ob/Mit elindulnak hátrafelé. Wolf az asztal széléről elveszi az Ob/Mit által készített skiccet és tanácstalanul nézegeti.

WOLF Mittentzwei, tud maga egyáltalán autót vezetni?

OB/MIT Igen.

Lassú átváltozás. A háttérben felhúzzák a függönyt. A távolban láthatóvá válik a fekete fiú a zongoránál, valamint egy ünnepség vendégei, ahogy felbukkannak és aztán eltűnnek. Helén, Georg, Wolf, Helma. És Oberon. Egy fiatal pincér italokat hoz. A vendégek feje fölött közben üresen leng a trapéz ide-oda. Egyetlenegyszer ül rá a feketeruhás férfi és jobbról balra lendül. A bodzabokor most a látvány hátsó határát jelöli. Néha felhangzik az utolsó harminc taktus Mendelssohn „Szentivánéji álom”-nyitányából.

2.

(„A könnyek és a fül”)

Az előtérben széles empire-karosszék, amin egy felszolgálólány rövid fekete szoknyában, fehér kötényben vonaglik. Szemben vele Titánia mesebeli fia, akit álmatagon és élvetegen hallgat, és akit a maga részéről teljesen lebilincsel a lány figyelme. Egy széken ül, átveti egymáson a lábait. Lábfej helyett bikapatája van. Valamint egy kicsiny, nem túl alacsony zsámoly valamivel hátrébb.

A FIÚ Legalább ötven meghívót kiküldtünk. Mindent egybevéve huszonnyolc személlyel számoltunk. Összesen ötven jöttek el. Ez bántani fogja anyámat. Joggal várta, hogy többen tisztelik meg az ezüstlakodalmát. Talán nem volt közkedvelt? Talán nem segített annyi

embernek? Nyilván nehezebbre esik majd, hogy leplezze csalódottságát, és hogy ne éreztesse azzal az öt emberrel, aki végül eljött, hogy jelenlétük nem elég a boldogságához. Bármennyire is fontos számára minden személy külön, egyik sem helyettesítheti a hiányzó tömeget, amelyik egy ilyen napon egyedül felelős az ünnep hangulatáért. Még legfontosabb vendégére is a kielégületlen várakozás kifejezésével tekint majd, még ha az illető, aki ugyebár eljött, hála Istennek, minden elképzelhető vendég közül igazán a legeslegjobb vendég, és neki személyesen semmilyen okot nem adott a csalódásra. A legjobb, a legkedvesebb, a legfontosabb vendég jött el, de bármennyire szédítő is a jelenléte, milyen szegényes ugyanakkor a hiányukkal tüntető vendégek nyers tömegével szemben. Ő, akire annyira várt, aki az este titkos megkoronázása lehetett volna, most legföljebb csekély vigasztalás mindazokkal szemben, akik nem jöttek el. Inkább mereven, mint uralkodóian álldogál, mert ahhoz, hogy kimagasodjon, ahhoz szüksége volna számos nála sokkal kevésbé jelentékeny vendég támaszára. És csöppet sem más a helyzet a második, harmadik, a negyedik legfontosabb vendéggel sem, csak még sokkal rosszabb, ahogy fokról fokra haladunk lefelé, ezen a csupán nevetséges öt lépcsőfokon, mint mondtam, és minél kevesebbet jelent önmagában véve valaki, annál nyomasztóbban nehezedik rá a hiányzó tömeg, amelynek kimondhatatlan terhét az ünnepelt csalódott tekintete is tüstént rázúdítja.

Titánia, öreg arccal, pompás köntösben jön be jobbról. A zsámoly mellé áll és a háttérbe pillant.

TITÁNIA Egy, kettő, három, négy –
a többiek már lent vannak a házban?

A FIÚ Csak ő van a házban, anya.

TITÁNIA Ő. Ő eljött. Őt már láttam. Ő nem hagyott cserben.

A FIÚ Tudod, kedvesem, ezzel a pontosan öt csodálatos emberrel fogunk együtt ünnepelni. Eggyel sincsenek többen, de kevesebben sem. Őt ember a parkban és a házban, akik mind becsülnék és tisztelnék téged. Akiknek megjelenése a mai napon egyben szívükből jött óhajuk is.

TITÁNIA Őt ember eljött.
Milyen szép. Mennyire örülök.
Azt hiszem, a hajam még nincs egészen rendben.
Bocsáss meg, kicsikém.
elmegy jobbra

A FIÚ Most először néhány könnycseppel ejt majd. Már a kezdetek kezdetén nem lett volna szabad ekkora ünnepségre törekedni. Kezdetől fogva egy kicsiny és intim körrel kellett volna számolni, ugyanarra, amelyik végsősoron eljött. Sem külön személyzetre, sem ruhatárosa nem lett volna szükségünk. Sem a konyhai séfre, sem a négerre a zongoránál. Jobb lett volna, ha magunk közt maradunk. A nagystílűség dermesztően rátelepszik a bizalmas körre. Még a legszívélyesebb viszonyok is merevvé válnak ha túl nagy a személyzet. De kérem: nem arra gondoltunk-e, hogy talán ez lesz az utolsó alka-

lom, hogy minden, de legalábbis nagyon sok kedves emberét egyszerre maga köré gyűjtse? Egyszerre sokan: ez a bőség forrásából fakadó ritka elragadtatás, amellyel az ember az anyját egy ilyen napon meg szeretné ajándékozni. Egyszerre sokan! Egyszerre kevesen, annak semmi értelme. Az rosszabb, mintha senki nem jött volna el. Annyit minden kedden meghív téára. Ami viszont ma itt bekövetkezett, annak az ünnepléshez semmi köze, ez maga az elgondolható legdurvább kedd. Tizenkettő egy tucat, mint minden héten. Egy rakás hétköznapi szürkeség. Elizzott szenvedélyek valószínűs hamukupaca. De nem. Már látom, hogy ugyanazt a hibát követem el, amelytől anyámat óvni szeretném: vagyis, hogy azok ellen forr bennem a düh, akik végül mégiscsak eljöttek, ahelyett, hogy azokat támadnám, akik egyszerűen távolmaradtak. Hát lehetnek arról a kevesek, hogy kevesen vannak? Nem. Sokan ezzel szemben –

Előhúzza a zsebkendőjét, megtörli a száját és a homlokát. Titánia jobbról jön teástálccával.

TITÁNIA

Ne zavartasd magad, fiacskám.
Csak a délutáni teámat szeretném
itt melletted napsütésben meginni.
Szürcsölni még egy kis napsütést.
leül a zsámolyra

A FIÚ

Anyá, nem szabad tovább várakoztatnod a vendégeket.

TITÁNIA

Naná, hogy szabad. Ezt a mai napot azzal ünneplem, hogy veled egyedül teázom. Ma azt csinálom, amihez kedvem van.

A FIÚ

Igen, anyá.

TITÁNIA

Mielőtt ez a rémes nyüzsgés elkezdődne, muszáj pár pillanatot egymásra szánnunk, nem igaz?

A FIÚ

Igen, természetesen.

TITÁNIA

Olyan szép, amikor egy kicsit egyedül az enyém vagy.
előrehajol, suttog
Egyáltalán nem próbálkoztál?

A FIÚ

Próbálkoztam? Mire gondolsz?
zavart pillantást vet a karosszékekben ülő lányra

TITÁNIA

Ah, fiam, fiam.
sóhajt
Mindennek megvan a maga fény- és árnyoldala. Hosszú életem alatt jónéhány kemény ütközés volt a részem. De annyi szépséget is tartogatott a számomra. És te – mindig te voltál az én legnagyobb boldogságom!
Jóságos ég! Mit el nem tudnál te érni a nőknél. Ha csak sejtlenék! – micsoda legény vagy. Mennyire figyelmes, okos és kedves. Egy ilyent ma nagyítóval kell keresni, nem igaz?

A FIÚ

Igen, anyá.

TITÁNIA

Csak még nem terjedt el eléggé. A mi kis körünkben a Helen Mergentheim mindig olyan kedvesen beszélt rólad.

A FIÚ És Hillewechné is, azt hiszem.

TITÁNIA Igen. Az is. Egy kicsit. De még nem eléggé. Ő érdekel?

A FIÚ Csak kérdem. Néha azt mondd, hogy Hillewech és Mergentheim vetélkednek értem. És most megint azzal jössz, hogy csak a Mergentheim.

TITÁNIA Hát igen, ez folyton változik, fiam. A hangulat, a pillantások, az egész atmoszféra. Nem állhat az ember minden kedden ugyanolyan kegyben a hölgyeknél. Nem lenne helyesebb, ha már egyáltalán, a Mergentheimre összpontosítani? Van egy kis vallásos dilije, viszont a teste hibátlan.

A FIÚ A Mergentheimnek? A Hillewechnek szép teste van, annak igen.

TITÁNIA A Helma! Az legalább hatvan éves!

A FIÚ És Helén?

TITÁNIA Fiatalabb! Fiatalabb! Hogy Helmának szép teste van... nevetnem kell! Az egy gombóc, egy töltött fánk.

A FIÚ Ízlés kérdése, mama. Szerintem Hillewechnek nagyon izgató alakja van, míg Mergentheim egy kissé felületes szépség.

TITÁNIA Ahogy gondolod. Akkor majd jobban ráhajtok a Hillewechre. Ha egyáltalán.

A FIÚ Ha egyáltalán...
megfogja Titánia kezét, megcsókolja
Úgy szégyellem magam, mama. Olyan kevesen jöttek el.

TITÁNIA Eh! Nem tesz semmit.
hátranéz, kitöröl egy könnyet a szeméből, feláll
Így! És most a vendégekhez kell mennem.

A FIÚ Csodálatosan nézel ki, anya. Olyan vagy, mint aki az esküvője napján az esküvőjére indul.

TITÁNIA Milyen örült szemekkel nézel kifelé a fejedből, te drága fiú.
a teástálcával jobbra el

A FIÚ Most meg ráadásul maga viszi ki a teástálcát, épp úgy, mint mindennap. És az a kicsiség, ami nem mindennapi, az meg pont olyan, mint minden kedd... Uram, mért nem adományoztál nekünk legalább ma egy ünnepnapot?! Azon világos nyáresték egyikét, amelyen könnyű és jóságos kézzel vidám teremtmények tucatját vetnéd a kertünkbe, amely elevenséggel és anyámat éljenző vendégekkel lenne teli. „Akkor ünnepelünk és látunk, és látunk és szeretünk, és szeretünk és dicsérünk”¹⁷ ... Ötven vászonszalvétára rányomattam Szent Ágoston szavait. De kinek? Egy már hatalmasan hullámzó bankettnak, amelyik nem riad vissza semmilyen érzelmi túláradás-tól, ha vallásos jellegű, akkor sem. A bőven áradó tömegek számára nyomattam, mely ősidőktől fogva hozzászokott az éljenzés-hez és minden fakszni nélkül képes kivetközni önmagából. De öt

¹⁷ Szent Ágoston: Az Isten Városáról (De Civitate Dei) 22. fejezete végén található mondat.

elveszette ődöngő házibarátnak? A szalvétára nyomott Ágoston-idézettől jeges borzongás fut majd végig a hátukon. Állandóan felszólítva érzik magukat arra, hogy olyan hangulatot teremtsenek, amilyent őt őszöreg ismerős sehol a világon nem képes teremteni. Ágoston a lehető legnagyobb zavarba hozza majd őket. Az ellenkezőjét fogja kiváltani annak, amit elérni szeretne. Ünneplés helyett fázni fognak, látás helyett pillantásokat váltani, szeretet helyett viccelődni, dicséret helyett köztöködni. Nem is történhet másként. Mert: akármit is tartson az ember erről az ötről, egyet nem vehet el tőlük: az érzést, hogy ennek a keddeknek a keddek hosszú sorában nem lett volna szabad bármely tetszőleges x-keddhez hasonlóan alakulnia. Ennek következtében egyrészt mindenki a saját becsület-érzésére apellál majd, másrészt egyfolytában kritikával illeti a hiányzó tömeget, amelyben, azt remélte, ezúttal sikerül majd észrevétlenül felszívódnia. Nekem is szükségem lett volna erre a tömegre. Én is vágytam rá, hogy alámerüljek ebben a tömegben. Üldözni őt a tömegben, titokban megcsókolni a tömeg közepén, a vacsora után újra kilépni a tömegbe, amely az alkonyi derengésben áll a réten és bort iszik, míg el nem érkezik az alvás ideje és fehér angóradszekijét a vállára segítem, és a tömegben magamhoz rántom, ó, a tömeg szeme előtt, a szemük láttára, mindenki szeme-láttára!

Igen, világos volt az este. Világos és felhőtlen. Mint ama ünnepélyes nyári esték egyike. Szépen kiöltözve vacsora után mindenki kilépett még egyszer a ház mögötti parkba, és ott várt az alkonyian derengő fényben, míg elérkezett az alvás ideje. Igen, a tömeg fedezékében megcsókoltam. Ez a paradicsom, fiam, mondta. Igen, mondtam, ez a paradicsom, mama.

A karosszékekben ülő lány riadtan felugrik.

Érti, amit mondtam, vagy csak hallgatja?

Sötét